Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פּרייז 30 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

אומפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 200 (892) | Łódź, Niedziele 29 Sierpnia 1926 | פיר־טער יאָהרגאַנג | לאָדז, זונטאָג יט אלול תרפ״ו | Nr. 200 (892)

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-71

געשלאָסען דער מינדערהייטס=קאָנגרעס.

ג ע נ ף, 28. (ספּ. טעל.) פרייטאָג איז דאָס פּלענום פון קאָנגרעס פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען איבערגעגאַנגען צו דער דיסקוסיע איבער'ן פּראָבלעם פון נאַציאָנאַלע אויטאָנאָמיע פאַר די מינדערהייטען. דער יודישער דעלעגאַט פון לאַטוויע ד״ר רובינזאָן האָט פעסטגעשטעלט, אַז די יודישע מינדערהייטען אין דער לאַטווישער מלוכה פערקוקט זיך קריטיש אויף דער רעאַלקייט פון די אויטאָנאָמיע-פּראָיעקטען און האַלט, אַז דער ענטשפּרעכענסטער שטאַנדפּונקט וואָלט געווען דאָס אַרויסרוקען אַ מינימום-פּראָגראַם, וועלכער וואָלט געקענט רעאַליזירט ווערען. איינשטימיג איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, וועלכע פערלאַנגט צו שאַפען בעדינגונגען וואָס זאָלען מעגליך מאַכען די ענטוויקלונג פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען אין די אייראָפּעאישע מלוכות.

נ ע נ ף, 28. (פּאַט) דער מינדערהייטס-קאָנגרעס האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, וועלכע אַנערקענט, אַז די ווירטשאַפטליכע גלייכבערעכטיגונג איז אַ גרונד-בעדינגונג פאַר פּאָליטישער און קולטורעלער גלייכבערעכטיגונג.

ג ע נ ף, 28. (פּאַט) דער קאָנגרעס פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען האָט זיך געענדיגט. ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, אַז די מלוכה-שפּראַך איז פערפליכטענד נאָר אין דער אַדמיניסטראַציע און אויך אז די מינדערהייטען זאָלען האָבען דאָס רעכט צו עפענען שולען אין זייער אייגענער שפּראַך.

צוויי לופט-פליהער דערהרג'עט.

פּ ר אָ ג, 28 (פּאַט) היינט אין דער פריה האָבען זיך אויפ'ן מיליטערישען פליה-פּלאַץ אין אָלאָמוניעץ צוזאַמענ-געשטויסען אויף אַ הויך פון 1000 מעטער, 2 אַעראָפּלאַנען.ביידע לופט-פליהער זענען דערה'רג'עט געוואָרען.

מיר דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל אונזער פּאָרזיצענדען משה גאָלדבערג און פאַמיליע צוליב'ן טויט פון זיין ליבען פאָטער

נ. ע.

בעריל גאָלדבערג

זייט געטרייסט!

סעקציע דאַמען-מאַנאַזין-פאַך.

מיר דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל דעם פּאָרזיצענדער פון דאַמען-מאַנאַזין-פאַך ה' משה גאָלדבערג און פאַמיליע צוליב'ן טויט פון זיין פאָטער

נ. ע.

בעריל גאָלדבערג

זייט געטרייסט!

סעקציע מענער-מאַנאַזין-פאַך.

מיר דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל דעם פּאָרזיצענדער פון דאַמען-מאַנאַזין-פאַך ה' משה גאָלדבערג און פאַמיליע צוליב'ן טויט פון זיין פאָטער

נ. ע.

בעריל גאָלדבערג

זייט געטרייסט!

דאָס דרושעשינע-פאַך.

מיר דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל דעם פּאָרזיצענדער פון דאַמען-מאַנאַזין-פאַך ה' משה גאָלדבערג און פאַמיליע צוליב'ן טויט פון זייער פאָטער

נ. ע.

בעריל גאָלדבערג

זייט געטרייסט!

דאָס פאַרב-פאַך.

מיר דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל דעם פּאָרזיצענדער פון דאַמען-מאַנאַזין פאַך ה' משה גאָלדבערג און פאַמיליע צוליב'ן טויט פון זיין פאָטער

נ. ע.

בעריל גאָלדבערג

זייט געטרייסט!

דאָס קאָלדרע-נייער-פאַך

א שאַכסקלוב

צו די הויז-בעזיצער אין בערלין!

דאָס פרעמדע אייגענטום אין דייטשלאַנד איז בעדראָהט אויפ'ן גרונד פון אויסערגעוועהנליכע געזעצען, וועלכע ערשיינען יעדען טאָג. צום שוץ און ראַציאָנעלען פערוואַלטען פון אַזעלכע האָט זיך געעפענט מיט אַ גרעסערן קאַפּיטאַל מיט דער הילף פון רוטינירטע יוריסטען די „GARANT“ פעראיין פון שוץ און געשעפטס-פערטרעטונגען פון הויז-בעזיצער און היפּאָטעקען אין בערלין Potsdamerstr. 118c Tel. Lützow 43-61 telegr. Garantia-schutz, וועלכע ערטיילט זיינע קליענטען אויף אַ קליינעם פּראָצענט קאָנטעם אין דער הויך פון יעהרליכע איינהונפט (Ueberschuss) ניעס אַכטענד אויף די היפּאָטעק-אָבליגאַ. 687

גענויע אינפאָרמאַציעס צו ערפאַהרען ביי

A. BRZEZINSKI, ŁÓDŹ,
Lipowa 20, tel. 40-24.

בית ספר יתורה ודרך-ארץ

עם גן ילדים ברזעזינער 5 עם גן ילדים

טיילט מיט אַז דאָס איינשרייבען נייע תלמידים אויפ'ן שול-יאָהר תרפ״ז—פ״ו (1926—27) אין אַלע מחלקות דויערן ווייטער. די בחינות עקזאַמענס הויבען זיך אָן זונטאָג י״ט אלול ד. 29 אויגוסט. די קאַנצעלאַריע איז אָפען טעגליך פון 9 פריה ביז 2 מיטאָג און פון 4 ביז 7 אָווענד. אויך ווערט געעפענט אַ העברעע קלאַס.

המנהל חנוך ליטווין.

בעמערקונג: אין גן-ילדים ווערען אָנגענומען תלמידים פון 5 יאָהר אָן.

מיין פריינד משה גאָלדבערג צוליבען טויט פון זיין ליבען פאָטער

נ. ע.

בעריל גאָלדבערג

דריק איך אויס מיין האַרציגסטען בייליד.

זייט געטרייסט!

משה ראַדאשיצקי. 595

Dr. med. J. POLAKOW

ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען 891

KONSTANTYNOWSKA 37a Tel. 39-75

נעמט אָן פון 5-6.30 אָוו. אינדערהיים און פון 2-3 אין לעטשניצע אויף ביירעם מאַרק פעטריקאָווער 294.

Dr. JAKÓB KON

אָרדינאַטאָר פון שטעטישען שפּיטאָל. אַקושער צו־יקנעכערט.

שענקעוויטש 18, טעלעפאָן 37-62

אין די לעטשניצע אויף זאַכאָדניאַ 27 (רוג קאָנ סטאַנטינער) פון 5 ביז 6 נאַכט. 293

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז נפטר געוואָרען אַ עקנעריסטען אין בליהענדען עלטער פון 8 יאָהר אונזער הייסגעליבטע איינציגע טאָכטער

נ״ע אסתר ב״ר מרדכי גרשון נ״י קוזשמינסקי

די לוי' קומט פאָר היינט זונטאָג, 1 אַ זייגער מיטאָג, פון טרויער-הויז זאַוואַדזקאַ 15, וועגען וואָס מיר טיילען מיט אין גרויסען צער

די טיפטרויערנדע פאַמיליע. 597

מאַרשאַל פּילסודסקי

בעשטימט געוואָרען אַלס גענעראַל-אינספּעקטאָר פון דער אַרמעע.

וואַרשאַ, 28. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) ס'איז אונטערגעשריבען געוואָרען דער דעקרעט פון מלוכה-פּרעזידענט, וועלכער בעשטימט דעם מאַרשאַל פּילסודסקי אַלס גענעראַל אינספּעקטאָר פון דער אַרמעע. דער דעקרעט לויטעט:

„צום הער קריגס-מיניסטער, ערשטען פּוילישען מאַרשאַלעק יוזעף פּילסודסקי, אין וואַרשאַ. איך בעשטים אייך אַלס גענעראַל-אינספּעקטאָר פון דער בעוואָפענטער קראַפט". וואַרשאַ 27. אויגוסט 1026. אונטערגעשריבען: מלוכה-פּרעזידענט מאָשטשיצקי, פּ"עזעס פון מיניסטאָרען-ראַט באַרטעל, קריגס-מיניסטער פּילסודסקי.

דעפּ. לאַנצוצקי וועט נישט אויסגעטוישט ווערען.

וואַרשאַ, 28. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די קאָמוניסטישע סיים-פראַקציע לייקענט אָפּ די קלאַנגען, וואָס האָבען זיך פערשפּרייט, אַז דער געוועזענער קאָמוניסטישער סיים-דעפּוטאַט לאַנצוצקי, וועלכער זיצט איצט אין טורמע זאָל אויסגעטוישט ווערען.

לויט'ן פראַנצויזישען געזעץ דראָהט שוואַרצבאַרד'ן טויט-שטראָף.

מאָסקווע, 28 אויגוסט. אין מאָסקווע איז אָנגעקומען דער פראַנצויזישער זשורנאַליסט לעקאָש, וועלכער איז דעלעגירט געוואָרען דורכ'ן קאָמיטעט פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ליגע פאַר מענשען-רעכט קיין רוסלאַנד אויף צו בעקענען זיך מיט די מאַטעריאַלען אין אוקראַינע בעת דער הערשאַפט פון פּעטליורא, דעניקין א. א.

אין אַ געשפּרעך מיט אַ מיטאַרבייטער פון דער „קראַסנאַיאַ גאַזעטאַ" האָט לעקאָש דעקלערט פאָלגענדעס:

„די געזעלשאַפטליכע מיינונג אין פראַנקרייך ווייזט אַרויס אַ געוואַלדיגען אינטערעס צום בעפאָרשטעהענדען שוואַרצבאַרד-פּראָצעס און בעציהט זיך צו שוואַרצבאַרד'ן מיט גרויס מיטגעפיהל. אויפ'ן געריכט וועט זיך אַרויסווייזען אויף וועמענס געלדער ס'האָט בעל-הבית'עוועט פּעטליורא, און ווער עס האָט בעגייסטערט זיין פּאָגראָם-טעטיגקייט און בירגער-קריג. עס זענען געוועזען פּרובען צו מאַכען שוואַרצבאַרד'ן פאַר משוגע און איבערצורייסען דעם ענין ביז'ן געריכט.

פון שטאַנדפּונקט פון דער פראַנצויזישער יוסטיץ איז שוואַרצבאַרד אַ געוועהנליכער מערדער און ער ווערט גע'האַלטען אין תפיסה אַלס קרימינעלער פערברעכער, לויט די פראַנצויזישע געזעצען דראָהט איהם גיליאָטינע.

ליטווישער מלוכה-פּרעזידענט בעגריסט אַ „אָזע"-קאָנפערענץ.

קאָוונע. (י. ט. אַ.) דאָ איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אַ קאָנפערענץ פון „אָזע". (געזעלשאַפט פאַר געזונדהייט-שוץ פון דער יודישער בעפעלקערונג). צו דער קאָנפערענץ זענען געקומען 18 דעלעגאַטען. עס איז בעשלאָסען געוואָרען צו פערשטאַרקען די טעטיגקייט אויף צו בעקעמפען דעם שווינדזוכט און ווענערישע קראַנקהייטען צווישען דער יודישער בעפעלקערונג.

דער ליטווישער מלוכה-פּרעזידענט דר. גריניוס, האָט צוגעשיקט דער קאָנפערענץ אַ הערצליכע בעגריסונג.

KOMITET SYNAGOGI PRZY AL. KOŚCIUSZKI

niniejszym podaje do wiadomości, że **wydzierżawienie miejsc na rok 1926/27** odbywać się będzie w Kancelarji Synagogi w porządku następującym:

a) dn. 26, 27, 30 i 31 sierpnia r. b. oraz dn. 1, 2, 3, 6 i 7 września r. b. od godziny 3 do 7 ppld.

b) dn. 29 sierpnia r. b. i 5 września r. b. od godz. 10 rano do 1 ppłd. i od 3 do 7 ppłd.

c) dn. 8 września r. b. od 10 rano do 1 ppłd.

Osoby, pragnące odnowić zeszłoroczną dzierżawę miejsc, zechcą zgłosić się do Kancelarji Synagogi najpóźniej do wtorku, dnia 31 b. m. włącznie.

UWAGA: Uprasza się o **bezwzględne okazywanie biletów każdorazowo przy wejściu.** 586

Szkoła I. KACENELSONA

איינשרייבונגען פון נייע שילער און שילערינס טאָגטעגליך פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 6 נאָכמיטאָג
אין קאַנצעלאַריע **Cegielniana 28.**
אין דער נאָכמיטאָג-שולע בילינ'ע פּרייזען.
מתבקשים ילדים וילדות מבני ארבע עד שש אל
גן הילדים העברי הראשון

8-טע, פיזנער און פּאָמערנער הוזירען!
אַלע ווערען געבעטען זיך צו מעלדען צום ה. ראַבאַלאָוויטש, דרעוונאָווסקאַ 6 וועגען די
ראָמאַקראָזשנע-ביכלעך אויף דעם יאָהר 1927.
אויך יוגענטליכע דאַרפען זיך צו מעלדען. 588
מעלדען זיך: זונטאָג פון 10–2 און פרייטאָג פון 10–2 און פון 4–6

צו אַלע אַדמיניסטראַטאָרען און מעלדונגסאָווצעס אין לאָדז.
די פערוואַלטונג פון הויז-פערוואַלטער-פעראיין אין לאָדז מאַכט בעקאַנט דאָס דינסטאָג, ד. 31 שערפּיען ד. י. פּינקטליך 5 אַ זייגער נאָכמ. ווערט פאָרקומען אַ אויסערגעוועהנליכע
אַלגעמיינע פערזאַמלונג
וועגען די לעצטע אויפפאָדערונג פון מעלדע-אַמט אויסצופילען די נייע בלאַנקעטען
צוליב דער וויכטיגקייט פון דער פראַגע ווערען אַלע אַדמיניסטראַטאָרען און מעלדונגסאָווצעס אויפגעפאָדערט דורכאויס צו קומען און פּינקטליך ערשיינען. 580 די פערוואַלטונג.

קליינהענדלער-באַנק אין לאָדז
לאָדזער. מיט בעגרענצ. פעראַנטוואָרטליכקייט.
היינט, זונטאָג, דעם 29 טען אויגוסט ד. י. 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר
די פייערליכע ערעפנונג
פון דער קליינהענדלער-באַנק
אין לאָקאַל פון קליינהענדלער-פערבאַנד **אַנדראַווא 10**
צו וועלכער מיר לאַדען איין אַלע לאָדזער קליינהענדלער און סוחרים.
די אויפגאַבען פון דער באַנק איז:
1) געבען די מיטגלידער הלוואות און קרעדיטען,
2) אָננעהמען אָפּשפּאָרונגס איינלאַגען און קאַפּיטאַל לאָקאַטען,
3) אָננעהמען וועקסלען פראָטעסטען און אַנווייזונגען אויף אינקאַסאָ,
4) ערלעדיגען אַלערליי באַנק-אָפּעראַציעס.
585
די פערוואַלטונג און אויפזיכטס-ראַט.

אַכטונג, קאָלאָניאַל-קליינהענדלער
ביים צענטראַל קליינהענדלער-פערבאַנד אויף דער לאַדזער וואָיעוואָדזטווע
5. זאַוואַדזקאַ 5,
ווער סאָדערן אויף אַלע אונזערע מיטגלידער אומבעדינגט צו קומען אויף דער
פערזאַמלונג
וועלכע קומט פאָר היינט, זונטאָג, ד. 29 שערפּיען 6 אַ זייגער נאָכמיטאָג.
טאָג-אָרדנונג: בעראָטונגען און וועגען אָמנעסטיע אויף די פערלענגטע שטייערן
צוליב די וויכטיגקייט איז געוואונשען צאָהל רייך צו ערשיינען.
896
די פערוואַלטונג.

אַכאַסע-שראַגע
געפאַנצערט. איז פריי-ווילינ צו פערקויפען צו ערפאַהרען אין רעד. 591

LEKARZ DENTYSTA
SPERLING
ul. Południowa 9
wznowił przyjęcia
Tel. 43-06. 587

קאָמוניסט
אין צוזאַמענהאַנג מיט דער שטייגערונג פון די פּרייזען אויף קאָרן און מעהל און מיט דער פערשטענדיגונג מיט דער וואָיעוואָדזטווע ווערט דער פּרייז פון ברויט בעשטימט
איין ברויט 2 קילאָ 1,20 זל.
איין קילאָ זעמעל 20 3 זל.
דער פּרייז איז רעכטסקרעפטיג פון מאָנטאָג, ד. 30. ד. ח.
צעך פון די בעקער-מייסטער אין לאָדז
יודישער בעקער-מייסטער-פעראיין. 589

אַ מיטטיגער פאַכמאַן
פון מענער גאַרדעראָבע-בראַנזשע
ווערט פון זאָפאָרט געזוכט פאַר אַ גוטע געשעפט. אָפערטען מיט בעגלייטענדע דאַטום וואו געאַרבייטעט און רעפערענצען אָפּגעבען אין ד. פאָלקסבלאַט אונטער „M.J.".

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער מייסטער **משה גאָלדבערג** צוליב'ן טויט פון זיין פאָטער
בער נ"ע
59
די מיטאַרבייטער פון זיין ווערקשטעט.

צענטראַלער סוחרים- און פאַבריקאַנטען-פערבאַנד
פון דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע (פּיעטריקאַווער 10.)
היינט, זונטאָג, דעם 29 שערפּיען 1926, 3 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פערבאַנדס-לאָקאַל פּיעטריקאַווער 10
אַלגעמיינע פערזאַמלונג
פון דעטאַליסטען פון דער פּאַפּיר-בראַנזשע
אויף דער טאָג-אָרדנונג: 584
די קריטישע לאַגע פון דער פּאַפּיר-בראַנזשע.
צוליב דער וויכטיגקייט פון דעם ענין קומט מאַסענווייז!
די פערוואַלטונג.

קומט און איבערציינט אייך!
אַלער אַרט בעטען, פאָטעליעס, רעקאַמיערן, אָפּעלאַציעס און אַלע געבראַכטע, פינאַנס-, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטיטוציעס ווערען אָנגענומען, אויסגעגליכען און אויסגעפּלעטענע ערלעדיגט אין ביוראָ
„פּאַלאַניאַ" אַלעיאַ 1 מאַי 7.
ווכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען פריי ערטיילט עצות און אָנווייזונגען אין אַלע שטייער-אָנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאָן שוואַרצער. איבערזעצונגען: האַנדעלס און פּריוואַט קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען. פראָטעסטירטע וועקסלען ווערען אָנגענומען אויסצומאַנען מיט אייגענע קאָסטען. מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען צאָהלען 25% ביליגער.

לאדז.
29 אויגוסט 1926

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
29 אויגוסט 1926

די אמת'ע סבות פון קלארנער'ס דימיסיע.

עס הייסט, אז פינאנץ-מיניסטער קלארנער וועט באלד גיהן. מארשאלעק פילסודסקי און דער מיניסטארען-ראט זאלען איהם האבען געגען זיין ווילען געצוואונגען צו הערכערן די פענסיעס פון די אפיצירען און דערפאר האט ער בעשלאסען זיך אפצוגעבען אין דעמיסיע.

אויב דאס זאל זיין די איינציגע סבה פון ה' קלארנער'ס דעמיסיע, דאן וואלטען מיר געמוזט האבען רעספעקט פאר אונזער איצטיגען פינאנץ-מיניסטער.

עס איז ווירקליך נישט געווען איצט די צייט צו הערכערן די פענסיעס פון די אפיצירען. זיי זענען אפשר ביז איצט נישט געווען גוט בעצאהלט; שלעכט בעצאהלט זענען אבער אויך אלע אנדערע בעאמטע און אנגעשטעלטע פון דער פוילישער מלוכה און מען קאן זייערע פענסיעס נישט פערגרעסערן פשוט דערפאר, ווייל די מלוכה האט נישט קיין געלד. הערכערט מען אבער די פענסיעס פון די אפיצירען, דאן וועלען אויך די אונטער-אפיצירען און די צעהנדליגע-טויזענדער בעאמטע אין מלוכה-אנגעשטעלטע פערלאנגען אזא הערכערונג.

שוין הערען מיר וועגען ארבייטער-פערזאמלונגען, וואס דראהען מיט שטרייק אויב מען וועט זיי זייער לויהן נישט הערכערן. פון וואנען זאל מען אבער נעהמען געלד אויף געהעכערטע פענסיעס, אויב מען וויל נישט דערלאזען צו קיין אינפלאציע פון זלאטי, און אויב די בעפעלקערונג קען נישט מעהר דערטראגען די סיי ווי בעגוג שוין שווערע לאסט פון הויכע שטייערן?

מיר פערשטעהען דערום ה' קלארנער'ס פראטעסט געגען דער הערכערונג פון די אפיצירען-פענסיעס, מיר מיינען אבער, אז דאס איז נישט די איינציגע סבה פון זיין דעמיסיע.

דעם אמת געזאגט, האט ה' קלארנער אלס פינאנץ-מיניסטער ביז איצט אייגענטליך גאר נישט אויפגעטון. ער האט אין די מעהר ווי דריי חדשים פון זיין מיניסטערשאפט געהאט גאר גרויסע שטייער-הכנסות; ער האט צוליב דעם ענגלישען קוילען-שטרייק געהאט א שטארק אקטיווע פוילישע האנדעלס-בילאנץ; ער האט נישט געהאט קיין שום זארגען מיט דער וואלוטע.

די דאזיגע גלענצענדע קאניונקטור האט אבער ה' קלארנער נישט אויסגענוצט אויף איינצופיהרען די נויטיגע רעפארמען און אויסצוארבייטען א פלאן, וואס זאל אוועקשטעלען די פוילישע פינאנצען אויף א געזונדען יסוד. מארגען קאן זיך די גוטע קאניונקטור ענדיגען – און מיר וועלען ווידער שטעהען פאר די זעלבע צרות, פאר וועלכע מיר זענען ביז איצט בסדר געשטאנען.

אויב מען האט דאס אין ווארשא פערשטאנען איז ד א ס און נישט די אפיצירען-פענסיעס געווען די אמת'ע סבה פון קלארנער'ס דעמיסיע.

מ. פ.

RAJ
SAMOPIORĄCY
PROSZEK MYDLANY
IDEALNIE PIERZE
i BIELI BIELIZNĘ
MAJDE i S-ka
Warszawa-Okopowa 15

נייע ווענדונג אין פראנצויזישען יודענטום.

די יובעלעאום-פייערונג פון פראנצויזישען אויבער-ראבינער.

פון ל. בלומענפעלד.

ישראל לוי (איזראעל לעווי). דער גראן-ראבע פון פראנצויזישען יודענטום האט נאר וואס געפייערט זיין זיבעציג-יאהריגען יאבילעי. דער יובילאר איז חלילה נישט עפעס א צובראכענער יוד, א זקן מיט א געבויגענעם רוקען, וועלכער פיהלט זיך בעזיגט אונטער דער לאסט פון דער עלטער, פערקערט, ער איז גלייך ווי א בוים, מיט אנ'אויפגעהויבענעם קאפ, פריש, מונטער און לעבענספול, און עס וואלט גאר קיינעם נישט איינגעפאלען, אז ער איז א בן שבעים, ווען נישט די איצטיגע פייערונג.

דער הויפט-ראבינער פון פראנקרייך איז היינט בעזונדערס אקטיוו אין פאריז, און נישט בלויז אויף דעם אויסשליסליכען באדען פון זיין אמט. ער בעטייליגט זיך זעהר טיכטיג אין א גאנצער רייהע יודישע געזעלשאפטען, צו פערבעסערן דעם מצב פון די איינגעוואנדערטע יודען. איזראעל לעווי איז אפילו טיכטיג אין דער געזעלשאפט "ארט". ערשט דא נישט לאנג האט מען איינגעריכטעט א נייעם ווערקשטאט אויף צו לערנען מלאכות פאר יודישע אימיגראנטען. דער הויפט ראבינער האט געהאלטען א רעדע אין דעם גייסט פון דער דערמאנטער אינסטיטוציע.

דער איצטיגער הויפט ראבינער איז א גרויסע פערזענליכקייט אויף דעם געביט פון פון יודאאיקא. ער איז פערציג יאהר נאכאנאנד געווען אין דער סאבארנע אפטיילונג און אויך אין דער ראבינער שולע. זיין שווער, דער וועלט-בעריהמטער צדוק כהן, אויך רב הכולל פון פראנקרייך, האט אין די לעצטע יאהרען פון זיין לעבען שטארק געארבייט אויף דער איבערזעצונג פון תנ"ך אין פראנצויזיש.

פאראן אין דער פראנצויזישער שפראך גאר פערעלטערטע ביבעל-איבערזעצונגען פון לעמעסטער דע סאסי. האט זיך צדוק כהן גענומען פאר אט דער ריזיגער ארבייט, אבער ער איז געשטארבען א סך פריהער איידער ער האט בעוויזען זיין ווערק צו ענדיגען. האט איזראעל לעווי זיך אנגענומען די לענדען און אויסגעפיהרט דעם פלאן פון זיין שוויגער-פאטער.

די ביבעל איבערזעצונג איז א גרויסער אויפטו אין אונזער צייט. זי איז נישט בלויז בענוצט פון יודען. אלע היינטיגע לעזער פון תנ"ך אין פראנקרייך און אין פראנצויזיש-רעדענדע לענדער נוצען נישט קיין אנדער איבערזעצונג.

זהר געשעצט אלס געלערנטער ביז אהער, איז איזראעל לעווי היינט אויך געאכטעט אין אלע קרייזען אלס ראבינער, זינט עס איז געשטארבען דער רב הכולל אלפרעד לעווי, מיט זעקס יאהר צוריק.

אין דער נישט-יודישער וועלט איז איזראעל לעווי גוט בעקאנט אלס אויסגעצייכנעטער שריפטשטעלער, געלערנטער, היסטאריקער, און בפרט רעכענט מען איהם פאר א גוטען היסטאריקער. אבער ארויסוויזען זיין גרויסע קראפט קאן ער איצט הויפטזעכליך אלס טאלענטירטער רעדנער, ווייל מעהר שרייבט ער נישט. די צייט קלעקט איהם גאר נישט דערצו, נאר די פערשידענע רעדעס, וואס ער האלט דירעקט-רעליגיעזע אדער גאר וועלטליכע. זיי געווינען פאר איהם וואס א טאג מעהר סימפאטיע אין אלע שיכטען פון דער פראנצויזישער געזעלשאפט.

אין די אפיציעלע קרייזען האלט מען שטארק פון איזראעל לעווי, ווען מען ציהט צו אנטייל צו נעהמען אין אלע נאציאנאלע בעוועגונגען, אין וועלכע די רעגירונג בעטייליגט זיך.

כדי צו פייערן זיין זיבעציגסטען יאהר, האט דער פראנצויזישער ראבינאט איינגעארדענט פאר איזראעל לעווי א באנקעט, אויף וועלכען ס'זענען אנוועזענד געווען ראבינערס פון אלע שטעדט. א חוץ דעם זענען געקומען רעפרעזענטאנטען פון דער רעגירונג, וועלכע האט ביי דער געלעגענהייט געשיקט דעם יובילאר דעם ארדער אפיציר פון עהרען-לעגיאן.

די געזעלשאפט יודישע סטודיעס, וואס גיט שוין זייט דרייסיג יאהר ארויס א צוויי-חדש'דיגע צייט-שריפט "לא רעוויו דעז עטיוד זשיוו". א זשורנאל, וואס איזראעל לעווי איז זיין גאנצע טרייבקראפט, האט דעם יובילאר דערלאנגט א ספר ספעציעל געשריבען פאר דער געלעגענהייט און וואו עס געפינען זיך שבחים פון זיינע תלמידים און פריינד.

צווישען די פערזענליכקייטען, וואס האבען זיך בעטייליגט אויף דעם באנקעט, זענען, א חוץ רבנים אויך געווען: באראן ראבער דע ראטשילד, דער סענאטאר און אקאדעמיקער ראפאעל-זשארזש לעווי, סאלאמאן ריינאך, סילווען לעווי, פראפעסאר אין קאלעדזש דע פראנס, דער מייסטער פון סאנסקריט אין פראנקרייך, און פרעזידענט פון אליאנס איזראעליט איניווערסעל. באראן גינצבורג, סליאזבערג, אלקין אדלער פון לאנדאן, אייזענשטאדט, ראבינער פון פעטראגראד, נארדמאן פון באזעל א. א.

א סך רעדעס זענען דארט געהאלטען געווארען, און ערשט דא האט מען געקאנט בעמערקען, וואס פאר אנ'ענדערונג ס'איז פארגעקומען אין פראנצויזישען יודענטום. אנשטאט זיך צו בעניגענען מיט זייערע אויסשליסליך אינלענדישע אינטערעסען, הויבען די פראנצויזישע יודען אן אנטייל צו געמען אין לעבען פון גאנצען יודישען פאלק. זיי זארגען זיך איצט פאר אלע יודען, אינטערעסירען זיך מיט יודישע געשעהענישען, עפענען א פענסטער צום מזרח-אייראפעאישען יודענטום און בלייבען שוין מעהר נישט עגאאיסטיש גלייכגילטיג צו דער דרויסענדיגער יודישער וועלט.

אויף דעם דאזיגען באנקעט האט מען עס בולט געזעהן, און דאס איז א דערפרייהענדיגע ערשיינונג אין לעבען פון די פראנצויזישע יודען, וועלכע האבען זיך ביז איצט געהאלטען צופיל דערווייטערט פון יענעם טייל פון אונזערע ברידער, וואס אין געוויסע קרייזען פלעגט מען זיי מיט אונטערשעצונג אנרופען "פאליאקען".

אין זומפ פון מאל-ווערזאציעס,

גנבות און מיסברויכען.

די קאמיסארען פון אויספארשונגס-אמט האבען נישט ערלויבט, אז די אגענטען זאלען ענטדעקען די גנבות. - פאר'ן ענטדעקען די גנבות געפאדערט אנגעהעירע סומעס. - ווערטפולע זאכען וואס ווערען געפונען בעת דער אויספארשונג ווערען פערשוואונדען. - "אדער דער אויספארשונגס-ראפארט, אדער-דאס זייגערל". - מ'דראהט דעם רעדאקטאר פון "גלאס פראוודי".

דער "גלאס פראוודי" האלט ווארט און מאכט וויכטיגע רעוואלאציעס.

ער דערצעהלט, אז א גרופע גנבים האט דערהאלטען פון דער פליה-בריגאדע פון 3-טען ראיאן די "מאנאפאל-רעכט" אויף גנבות אין די בענק. די דאזיגע באנדע האט אויסגעפיהרט גנבות: 70.500 זל. אין "באנק פאלסקי", וואס פון דעם האט געליטען די באנק "פאר האנדעל" און אינדוסטריע"; 8.800 זל. "באנק טאוואזשיסטווא צוקראווניטשעגא"; 8.500 – נאפט געזעלש. "קארפאטי"; 10 טויזענד זלאטעס אין דער פינאנץ-קאמער צום שאדען פון ווארשאווער געריכט; 18.040 זל., וואס זענען אין "דער "באנק-פאלסקי" צוגעגנב'עט - געווארען ביים פארוטשניק סטרוס.

פאר'ן ענטדעקען די גנבה האט דער אויספארשונגס-אמט געפאדערט אנ'אונגעהויערע סומע. פארוטשניק סטרוס האט דעם בעאמטען, וואס איז געווען דיזשורנע אין באנק בעת דער גנבה, אנגעבאטען 2,000 זל. פאר'ן ענטדעקען זי. די הערכערע מאכט האט אבער נישט צוגעלאזט דעם אגענט צו צומאכען וועלכע ס'איז שריט צו ענטדעקען די גנבה. די "אויספארשונג" איז פערפיהרט געווארען אין דער ריכטונג, אז דער פארופשניק האט זיך צוגעאייגענט דאס געלד. דער פארוטשניק האט געוואלט בעגעהן זעלבסטמארד.

ביים פארוטשניק שטאבע האט מען אומגעשניטען פון טעקע 13,080 זל. איינער פון די בעאמטע האט זיך אונטערגענומען אויסצוזוכען די גנבים. מ'האט איהם אבער ערקלערט, אז "אויף דעם זענען דא קאמיסארען". אויפ'ן פראצעס אין מיליטערישען קרייז-געריכט האט דער באאמטער, אונטער א שבועה, אבגעגעבען די דאזיגע ערקלערונג.

פאראיאהרען האט מען בע'גנב'עט דאס פוטער-געשעפט פון שטארקמאן. שטארקמאן האט זיך געווענדעט צום אינספעקטאר זאנענבערג, אז ער זאל אויסזוכען די גע'גנב'עטע פוטערס, וואס מ'האט זיי איהם אבגענומען אויף צו בעהאלטען אויף זומער. זאנענבערג האט פערלאנגט אנ'אונגעהויער הויכען בעטראג פאר'ן אויסזוכען די זאכען. ווען שטארקמאן האט נישט מסכים געווען אויף דער סומע, וועלכע ער איז נישט געווען בכח צו בעצאהלען, האט איהם זאנענבערג ארויסגעבעטען פון קאבינעט. דער בעאמטער, וועלכער האט געוואוסט ווער ס'האט אויסגעפיהרט די גנבה, האט זיך געווענדעט צום קאמיסאר שטשאבראנסקי מיט א פראפאזיציע צו ארעסטירען דעם גנב און האט בעקומען די תשובה: "מיש זיך נישט! אויב די ווילסט ביי מיר ארבייטען, פרעג זיך פריהער אן, ווען מען די זאלסט, און ווען דו מעגסט ארעסטירען!"

אין דער זעלבער נאכט זענען די גע-גנב'טע פוטערס ארויסגעפיהרט געווארען קיין דאנציג מיט'ן וויסען פון פונקציאנארען פון אויספארשונגס-אמט, און דער רואינירטער שטארקמאן איז בעגאנגען זעלבסטמארד, ארויסווארפענדיג זיך פון א פענסטער.

דעם גנב קענען אלע פונקציאנארען פונ'ם אויספארשונגס-אמט און דאך איז ער ביז היינט נישט צוגעצויגען צו פערענטווארטליכקייט.

נישט לאנג איז בע'גנב'עט געווארען דער יובעליר קענדושערקי אויף 50,000 זל. ס'איז אומשולדיג פער'משפט געווארען שלמה בלאכארסקי, בעת דער ריכטיגער גנב שפאצירט ארום אויף דער פרייהייט...

דעם 9. יולי האט מען אין טראמוואי ביי א ווארשעווער ארטיסטין ארונטערגעצויגען א בראשקע מיט א ברילאנט פון אייניגע קאראדען.

אזוי ווי קאמיסאר דאבעצקי "ווייס נישט" ווער ס'האט אויסגעפיהרט די גנבה, טיילען מיר איהם מיט, ערקלערט די צייטונג – אז ס'האט אויסגעפיהרט די באנדע פון מעטשיסלאוו קאוואלסקי (קאוואל). דאס איז דער זעלבער קאוואלסקי ביי וועמען דער קאמיסאר האט געקויפט א ווילע אין אנין, און פון וועמען ער האט דערהאלטען 2,000 דאלאר "לאפובקע" פאר נישט ענטדעקען די באנדע, וואס האט אין 1920 בע'גנב'עט אויף עטליכע טויזענד דאלאר א געוויסען אמעריקאנער. די גנבה האט דאן אויסגעפיהרט דער זעלבער קאוואלסקי.

ווען אין 1921 יאהר האט מען אויסגעפיהרט אין לאנדוי'ס באנק די גנבה דורך אונטערגראבען, זענען די ערשטע אנגעקומען אויפ'ן ארט די קאמיסארען דאבעצקי און שאבראנסקי מיט נאך 2 אגענטען. בעת'ן רעווידירען דעם קעלער דורך וועלכען מ'האט זיך אונטערגעגראבען, האבען די אגענטען געפונען א דאמען-זייגערל מיט ברילאנטלעך, א פינגערל מיט א ברילאנט פון 4–5 קאראט, א גאלדען-קייטעל און א גאלדען האלז-באנד. די אגענטען האבען די געפונענע זאכען אפגעגעבען די קאמיסארען, וועלכע האבען נאך דורכגעפיהרט א פערזענליכע רעוויזיע ביי די אגענטען, צי זיי האבען עפיס נישט איבערגעלאזט ביי זיך.

די אגענטען זענען אלס עדות צום פראצעס נישט ארויסגערופען געווארען, און די זאכען, וואס זיי האבען געפונען זענען צו די געריכטס-אקטען נישט צוגעלעגט געווארען.

– וואו זענען זיי אהינגעקומען?

– פרעגט די צייטונג.

די צייטונג ברענגט א כאראקטעריסטישען פאל: ווען קורנאטאווסקי איז געקומען פון רוסלאנד, האט ער אנגעהויבען זוכען פראטעקציעס אויף צו בעקומען א פאסטען. דער דאמאלסדיגער פראקוראר ס. האט איהם פערגעבען אנ'עקזאמען. ביים פארזיצער פון שנעל-געריכט האט מען ארויסגעגנב'עט א זייגערל. ער האט נישט געהאט קיין גרויסען ווערט, ס'איז אבער געווען א מתנה און דעריבער געווען פאר איהם זעהר טייער. קורנאטאווסקי האט בעקומען די אויפגאבע צו געפונען דעם זייגערל. דעמזעלבען טאג האט ער איהם טאקי געבראכט. ווען דער פראקוראר האט געפרעגט אפיציעל: "וואו איז דער אויספארשונגס-ראפארט"? האט ער בעקומען די תשובה:

– "אדער אנ'אויספארשונגס-ראפארט, אדער דעם זייגערל, ה' פראקוראר!"

* * *

די רעדאקציע פון "גלאס פראוודי" האט פרייטאג דערהאלטען עטליכע אנאנימע דראהונגען, אז אויב זי וועט נישט אויפהערען צו דרוקען די רעוועלאציעס וועגען דעם אויספארשונגס-אמט, וועלען די רעדאקציע-מיטגלידער לויט דער

(ענדע זעה 6-טע זייט).

נײַער פאָלקסבלאַט
29. אויגוסט 1926.

דאס לאדזער לעבען

נײַער פאָלקסבלאַט
29. אויגוסט 1926.

29
זונטאָג
י״ט
אלול תרפ״ו

אויגוסט.
זון-אויפגאַנג 4,10
זון-אונטערגאַנג 6,57
לענג פון טאָג 14,24

שטייער.

ביז 31. אויגוסט וועט דער מאגיסטראַט נאָר רעכענען 2 פּראָצענט שטראָף פאַר אַלטע שטייערן.

(מ) אויף דער לעצטער זיצונג פון מאַגיסטראַט איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז אַלע שטייער-צאָהלער, וועלכע וועלען בעצאָהלען אַלע זייערע אַלטע שטייערן ביז דעם 31. אויגוסט, זאָל מען צורעכענען 2 פּראָצענט שטראָף אַ חודש.

נאָך דעם טערמין וועט די שטראָף אויסמאַכען, ווי פריהער, גאַנצע 4 פּראָצענט.

שול-פליכט פאַר דערוואַקסענע

(ב) די קאָמיסיע פאַר אַלגעמיינער בילדונג איז מודיע, אַז דאָס געזעץ וועגען שול-פליכט פאַר ערוואַקסענע קינדער, וואָס איז די טעג געווען פערעפענטליכט אין „נייעם פאָלקסבלאַט“ איז אויך נוגע די יוגענדליכע, וועלכע אַרבייטען אין פריזיער-אַנשטאַלטען.

ויזעס.

(-) צווישען דער פּוילישער און דייטשער רעגירונג איז געשלאָסען געוואָרען אַנ׳אָפּמאַך, לויט וועלכען ס׳זענען פעסטגעשטעלט געוואָרען פאָלגענדע פרייזען פ״ר וויזעס פון 1. סעפּטעמבער אָן:

1) פאַר אַנ׳אַריינפאָהר-וויזע אויף אַ חודש צייט — 10 גאָלד-פראַנק, 2) פאַר אַ מעהר-מאָליגע וויזע אויף 3 חדשים צייט — 20 גאָלד-פראַנק, 3) פאַר אַ טראַנזיט-וויזע — 1 פראַנק.

קראַנקען-קאַסע.

(–) דעם 8-טען סעפּטעמבער שיקט אַרויס די קראַנקען-קאַסע די לעצטע גרופּע קינדער קיין ראַבקי. די קראַנקען-קאַסע האָט אויך בדעה אַרויסצושיקען ווינטער-צייט אַ גרופּע קינדער אין דער מאַגיסטראַט-סאַנאַטאָריע אין לאַגעווניק.

(ב) אין זיין צייט האָבען זיך די אינטעלעקטועלע אַרבייטער געווענדעט צו דער קראַנקען-קאַסע מיט דער ביטע צו פערזיכערען די אַרבייטסלאָזע אַרבייטער, וועלכע האָבען נישט קיין געלד זיך צו היילען.

אויף דער לעצטער זיצונג האָט די פערוואַלטונג פון דער קראַנקען-קאַסע בעשלאָסען צו פערזיכערען די אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע אין דער הויך פון זייער אונטערשטיצונגען.

פערשידענעס.

(ב) פאַר נישט-האַלטען אין היגיענישען צושטאַנד זייערע הייזער, זענען בעשטראָפט געוואָרען מעהרערע הויז-בעזיצער.

(ב) דער לאָדזער וואָיעוואָדע ה׳ יאַשטשאָלט האָט אָנגעהויבען זיין חודש-אורלויב.

(ב) די פערוואַלטונג פון די צופאָהר-טראַמוואַיען האָט בעשלאָסען צו בויען אויף דעם באַלוטער פלאַץ אַ וואַרטעזאַל פאַר פּאַסאַזשירען.

אַרעסטען.

(–) צוהערנעכטען אין אָוועגד זענען אין דער וואוינונג פון אַ געוויסען יוזעף קילאַנס (זגערזשער 61) אַרעסטירט געוואָרען 6 פּערזאָן, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין פיהרען אַ קאָמוניסטישע טעטיגקייט.

Dr. L. LEWITAN
נעהמט אָן אין דערהיים פון 4 ביז 6 אָוועגד צו כלינים-פרייזען, פון! 31 גדאַנסקאַ 31.

ברויט-וועט טייערער.

(ב) שוין פרייטאָג האָט זיך געפיהלט אין שטאָט אַ דוחק אין ברויט. מען האָט געצאָהלט צו 1.30 זלאָטע פאַר אַ ברויט, בעת דער מאַקסימאַלער פּרייז בעטרעפט גאָר 1 זל.

פאָרשטעהער פון בעקער-צעך און פון יודישען בעקער-פעראיין האָבען ערקלעהרט, אַז לעצטענס איז דער פרייז פון תבואה זעהר געשטיגען צוליב דעם אינבעגרענעצטען אַרויספיהר קיין אויסלאַנד. אַזוי ווי דער מאַגיסטראַט וויל נישט איינגעהען אויף העכערען די פרייזען, איז לאָדז פערבליבען אָהן מעהל.

נעכטען איז ביים וואָיעוואָדע פאָר געקומען אַ קאָנפערנץ מיט די בעקער-מייסטער. דער וואָיעוואָדע האָט אויפגעפאָדערט די בעקערס, זיי זאָלען קאַלקולירען די פרייזען פון ברויט לויט די אמת׳ע פרייזען פון מעהל און צוגעבען נאָר אַ קליינעם פערדינסט.

צוליב דעם וועט פון מאָרגען אָן אַ ברויט קאָסטען 1,20 זל. פון 1. סעפּטעמבער וועט שוין זיין אַ פרייע קאָנקורענץ, וואָס וועט אפשר ברענגען צו ביליגער מאַכען די ברויט-פרייזען.

פון ציוויל שטאַנד-אמט.

וואסערע דאקומענטען מען דארף צושטעלען אויף ארויסצובעקומען פון דארט א דאקומענט.

(מ) כדי צו פערמיידען אָפטע מיספערשטעהענישען, וועלכע טרעפען זיך מיט די אינטערעסאַנטען, וואָס ווילען בעקומען וועלכע ס׳איז דאָקומענטען פון ציוויל-שטאַנד-אַמט, גיבען מיר אויף די דאָקומענטען, וועלכע מען דאַרף פאָרשטעלען ביי אַרויסנעהמען פערשידענע אַקטען:

1) צו אַ חתונה-אַקט („אַקט-שליובו“) זענען נויטיג: חתונה-מעלדונג („זאַפּאָוויעדזי“); מעטריקעס פון דעם פּאָרפאָלק; אַ טויט-שיין פון געוועזענעם מאַן אָדער פרוי, אויב ס׳האָט חתונה אַנ׳אַלמן אָדער אלמנה; אַ געריכטס-אורטייל וועגען אַנולירען די פריהערדיגע חתונה, אויב ס׳האָט חתונה אַ גרוש אָדער אַ גרושה; אַנ׳אויסצוג פון די ביכער פון שטענדיגע איינוואוינער („וויטשאָנג ז׳קשאָנג לודנאָשטשי“); פּוילישע פּעסער, וועלכע זענען אַרויסגעגעבען געוואָרען דורך דער מאַכט פון ערשטער אינסטאַנץ.

מענער, וועלכע געפינען זיך אין די מיליטער-יאָהרען, זענען נאָך מחויב פאָרצושטעלען אַנ׳ערלויבניש פון דער מיליטער-מאַכט אויף דער חתונה;

2) צו בעקומען אַ מעטריקא איז נויטיג: אַנ׳אויסצוג פון די פּאַרמעטריקע-ביכער, וועלכע ווערען געפיהרט דורך די גמינעס; חתונה-אַקט פון די עלטערן; פּוילישער פּאַס פון פאָטער;

3) צו בעקומען אַ טויט-שיין: אַ בצײַכענונג פון אַ דאָקטאָר, וועלכער האָט פעסטגעשטעלט דעם טויט; אַנ׳אויסצוג פון די ביכער פאַר שטענדיגע איינוואוינער אָדער דעם פּאַס פון פערשטאָרבענעם;

צו בעקומען אַנ׳אַקט „זגאָניאַ“: אַנ׳אויסצוג פון די ביכער פאַר שטענדיגע איינוואוינער, אָדער אַ פּאַס און

5) כדי פעסטצושטעלען דעם עלטער: אַ פולשטענדיגע מעטריקע; אַנ׳אויסצוג פון די ביכער; אַ מיליטער ביכעל און אַ פּאַס.

מען דאַרף נאָך צוגעבען, אַז אין אַלע אויבענדערמאָהנטע פאַלען, דאַרפען די אינטערעסאַנטען קומען מיט 2 עדות, וועלכע האָבען ביי זיך פּוילישע פּעסער.

מיט א טאפ קאכעדיג וואסער.

(:) דאָס פּאָר-פאָלק בערעזעך, וועלכע וואוינען אויף לאַגעווניצקאַ 27, פיהרען צווישען זיך אַ פערביטערטען קאַמף שוין פון כמה יאָהרען אָן.

נעכטען אין אָוועגד איז צווישען זיי פאָרגעקומען אַנ׳ענטשיידענדע שלאַכט, בשעת וועלכע פרוי בערעזעך האָט געכאַפּט אַ טאָפּ קאָכעדיג וואַסער און דערמיט אָפּגעגאָסען איהר „ליבען“ מאַן.

די אַרויסגערופענע גיכע הילף האָט איהם ערטיילט הילף.

עקספּאָרט-פּערל״ בטערונגען פאר דער טריקאטאזש-בראנזשע.

(ס) די פעראָרדנונג וועגען צוריקגעבען דעם צאָל פון פאַרבען און כעמיקאַליען האָט ביז איצט אַרומגענומען נאָר די אַרויסגעפיהרטע בוימוואָלענע וואָלענע און האַלבוואָלענע מאַטעריאַלען.

אַ דאַנק די בעמיהונגען פון די לאָדזער אינדוסטריעלער איז די פעראָרדנונג פערברייטערט געוואָרען אויך אויף טריקאָטאַזש-אויסאַרבייטונגען.

דער צאָל, וואָס ווערט צוריקגעצאָהלט, איז פאָלגענדער: 1,40 זל. פאַר 100 קילאָ ווייסע בוימוואָלענע טריקאָטאַזש-אויסאַרבייטונגען, 25 זלאָטעס פאַר 100 קילאָ קאָלירטע, 48 זל. פאַר 100 קילאָ וואָל-אויסאַרבייטונגען און 36,50 זל. פאַר האַלב וואָלענע טריקאָטאַזשען.

א „פאבריקער“ פון פאלש געלד.

אין קאָלאָ איז ענטדעקט געוואָרען אַ „פאַבריקעל“ פון פאַלשע 5-זלאָטי-שיינען. דאָס פאַבריקעל האָט זיך געפונען אין דער וואוינונג פון אַ געוויסען קראָקאָצקי. ווען מען האָט געמאַכט אַ רעוויזיע ביי דעמועלבען, איז זיין פרוי געליגען קראַנק אין בעט. אויף אַלע בקשות די קראַנקע זאָל זיך פון בעט אויפהויבען, האָט זי בשום-אופן נישט געוואָלט דאָס ערפילען. ווען איז זי דאָך אויפגעשטאַנען, האָט מען אין בעט געפונען אַ גאַנצען פּאַק פאַלשע באַנקנאָטען.

צוזאַמען מיט קראָנאָצקי׳ן איז אויך אַרעסטירט געוואָרען זיין שותף ד. קאָוואַלעק. ביי דער ווייטערדיגער אויספאָרשונג זענען אויך געפונען-געוואָרען אויף גרעסערע סומעס פאַלש געלד ביי אַ געוויסען אייזען אין יאַקובאָוויטש.

די אויספאָרשונג ווערט ווייטער ענערגיש געפיהרט.

ווי-אזוי זיך צו פערהיטען פון שקארלאטין.

(-) צוליב דער הערשענדער שקאַרלאַטין-עפּידעמיע גיבען מיר דאָ אויף אַ פּאָר פּראַקטישע אָנווייזונגען, ווי אַזוי זיך צו פערהיטען פון אָנשטעקען זיך מיט דער קראַנקהייט, וועגען וועלכען מיר האָבען שוין בשעתו באריכות געשריבען.

דער קראַנקער מוז אונבעדינגט איזאָלירט ווערען פון די געזונדע. אויב דאָס איז נישט מעגליך אַדורכצופיהרען, דאַרף מען דעם קראַנקען אַריינגעבען אין אַ שפּיטאָל.

מען טאָר נישט בעזוכען שקאַרלאַטין-קראַנקע. דאָס בעריהרען דעם קראַנקען און זיינע זאַכען זענען זעהר אַנשטעקענד.

אויף יעדער וואוינונג, וואו ס׳געפינט זיך אַ קראַנקער, דאַרף זיך געפינען אַנ-אויפשריפט: „דאָ געפינט זיך אַ קראַנקער אויף שקאַרלאַטין“.

די אַרומיגע דאַרפען זיך האַלטען זעהר ריין: וואַשען זיך אָפט דאָס פּנים און די הענד, שווענקען דעם האַלז מיט קוואַס באָרני אָדער אַנדערע מיטלען.

פון דעם קראַנקענס שטוב טאָר מען נישט אַרויסטראָגען קיין זאַך איידער זי ווערט נישט דעזינפעקצירט: דאָס געפעס דאַרף ווערען געקאָכט אין משך פון 10 מינוט אין 2-פּראָצענטיגע זאָדע.

פּערזאָנען, וועלכע פערנעהמען זיך מיט פלעגען דעם קראַנקע, דאַרפען זיך וואַשען די הענד מיט וואַרעמע וואַסער און זייף און שפּעטער אין קאַרבאָל.

קראַנקע קינדער דאַרפען נישט צוגעלאָזט ווערען אין דער שולע פאַר 6 וואָכען נאָכדעם, ווי ס׳איז אַרויסגעטרעטען דער אויסשלאַג אויפ׳ן קערפּער פון קראַנקען.

אויב דאָס קראַנקע קינד איז אָפּגעשיקט געוואָרען אין שפּיטאָל, דאַרפען די איבעריגע געזונדע קינדער פון דער וואוינונג נישט גיהן אין דער שול אין משך פון 2 וואָכען.

Dr. med. Rózaner
ספּעציאַל-דאָקטאָר פאַר מענער-שוואַכקייט און הויט קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע-בערג-זונע.
9 דזיעלנאַ 9,
1-טער שטאָק. טעלעפאָן 28-98
צוריקגעקעהרט.
נעמט אָן פון 8–10 און פון 5–8.

די לייטונג פון „בית אברהם“ עם גן-ילדים
לאָדז, אָגראָדאָווא 10
טיילט מיט, אַז דאָס איינשרייבען נייע תלמידים אויפ׳ן שול-יאָהר תרפ״ו—פ״ז (1926|27) אין אַלע מחלקות דויערן ווייטער. די בחינות (עקזאַמענס) האָבען זיך אָנגעהויבען ר״ח אלול (דעם 10. אויגוסט).
עס ווערט ערעפענט א העכערע קלאַס.
המנהל אברהם שלאַמאָוויטש (אָגראָדאָוואַ 10.
בעמערקונג: אין גן-ילדים ווערען אָנגענומען תלמידים פון 5 יאָהר אָן. 2127

קליינהענדלער-באנק.

צו דער היינטיגער ערעפענונג.

היינט קומט פאָר די פייערליכע ערעפענונג פון דער קליינהענדלער-באַנק, אָגראָדאָווא 10., די ערשטע קרעדיט-אינסטיטוציע פאַר קליינע סוחרים אין לאָדז.

אונזער קליינער סוחר האָט פאַר׳ן קריג געשטיצט זיין האַנדעל און געשעפט הויפּטזעכליך פון ביליגען קרעדיט, פון די הויפּט טאָוואַניקעס און פון דער אַנדערער זייט פון די לייה- און שפּאָר-קאַסעס, וועלכע האָבען מיט אַ נעץ אין אַלע שטעדט און שטעדטלעך אַרומגענומען דאָס לאַנד און געווען אַ וויכטיגער שטיצפּונקט פאַר׳ן קלענערען סוחר און האַנדווערקער.

דער אויסברוך פון קריג האָט גורם געווען, אַז אַלע קרעדיט-קוועלען זענען מיט אַמאָל אָבגעשטעלט געוואָרען און האָט אונטערגעגראָבען די עקזיסטענץ פון קליינהענדלער, און צוליב זיינע קליינע געלד-מיטלען איז ער אינגאַנצען רואינירט געוואָרען.

ליידער האָט די עפּאָכע פון נאָך דער מלחמה דערווייל נישט געבראַכט קיין בעסערונג אין דער שווערער לאַגע פון אונזערע קליינהענדלער; אַ טייל טאַקע צוליב׳ן דוחק אין ביליגע קרעדיט-קוועלען און טיילווייז אויך צוליב דער שטייער-שרויף, וואָס האָט גענומען אַרויסצודריקען פונ׳ם קליינהענדלער, וואָס ער האָט נאָך געקענט צו ראַטעווען.

אַ דערפרעהענדע ערשיינונג מערקט זיך לעצטענס אין די יודישע געזעלשאַפטס-ספערען — מ׳הויבט אָן צו קלערען ווי זיך עקאָנאָמיש צו קאָנסאָלידירען, מען הויבט אָן צו קלערען ווי זיך מיט אייגענע כוחות צו העלפען און זיך עקאָנאָמיש צו שטאַרקען.

אין דעם זין בעגריסען מיר אויך די איניציאַטיוו פון קליינהענדלער-פערבאַנד (אָגראָדאָווע 10) וואָס האָט געשאַפען די ערשטע קליינהענדלער-באַנק, וועלכע דאַרף ביי די אַנ׳ערך 12,000 קליינהענדלער אין לאָדז רעכנען אויף אַ זיכערען ערפאָלג אין נאָך די שווערע מלחמה- און נאָך מלחמה-קריזיסען פערשטאַרקען די האָפנונג אויף אַ בעסערער צוקונפט.

ש.ן-ד.

קאנאליזאציע.

אויסזיכטען אויף א קרעדיט ביז 12 מיליאָ דאלאר.

(אָ) דער לאָדזער מאַגיסטראַט האָט ווידער אָנגעהויבען פיהרען אונטערהאַנדלונגען מיט אויסלענדישע פינאַנץ-קאָנסאָרציום׳ס וועגען קרעדיטען אויף צו בויען די קאַנאַליזאַציע.

ארבייטסלאזע.

(–) ווי מיר דערוויסען זיך פון אַרבייטסלאָזען-פאָנד, וועט דער קינפטיגער קאָנטראָל פון אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע פאָרקומען ד. 30 אויגוסט אין לאָקאַל פון אַרבייטסלאָזען-פאָנד (אַל. קאָשטשיושקי 21).

„בערעק יאָסעלעוויטש“.

(ס) דער אָרגאַניזיר-קאָמיטעט פון פעראיין פאַר מיליטערישע פאָרבערייטונגען אויפ׳ן נאָמען פון בערעק יאָסעלעוויטש האָט זיך געווענדעט צום מאַרשאַל פּילסודסקי און צום פּרעמיער באַרטעל מיט אַ בריוו מעמאָריאַל.

דער מעמאָריאַל ווייזט אָן אויף דער נויטיגקייט צו לעגאַליזירען אַ בעזונדערע יודישע אָרגאַניזאַציע פאַר מיליטערישע פאָרבערייטונגען.

פון קרן-קימת לישראל.

אַ יוגענד-פערזאַמלונג.

אין צוזאַמענהאַנג מיט די בעפאָרשטעהענדע תשרי-אַקציע קומט פאָר היינט אָוועגד אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אַ גרויסע יוגענד-פערזאַמלונג געווידמעט פערשידענע אַקטועלע קרן-קימת פראַגען. מיט רעדעס וועלען זיך בעטייליגען די ה״ה: ד״ר א. טאַרטאַקאָווער, לאַווניק אַלעקסאַנדער יאָעל, ט. י. ראַבינאָוויטש א. א.

זאַל פילהאַרמאָניע נאַרוטאָוויטש 20.

היינט, זונטאָג, דעם 29 אויגוסט, 9 אַ זייגער אין אָוונט

צום 3-טען אויפטריט ז. קאַץ

פון באַקאַנטען אַרטיסט פאָס-קאַ־יקער פון וואַרשאַ

עס ווערט געשפּילט די קאָמישע אָפּערעטע אין 4 אַקטען פון שאָר "די

אַמעריקאַנערין

ראָל צענ — ז. קאַץ. — פרייזען פון 80 גר. ביז 2.50

אַ חוץ דעם אויסגעצייכענטען אַרטיסטען פערסאָנאַל נעהמט אַנטייל דער

לאָדזער כאָר און אָרקעסטער.

מאָנטאָג, לעצטער אויפטריט פון ז. קאַץ

גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג פון 60 גר. ביז 1.60. ס'ווערט געשפּילט

„זיין ווייב'ס מאַן"

אָפּערעטע אין 4 אַקטען.

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

ווענען דעם 10 פּראָצ. שטייערן־צושלאָג.

אויף אַלע פּאַדאַטקעס, וואָס מען וועט שולדיג זיין וועט מען פון דינסטאָג אָן צורעכנען די 10 פּראָצ. דערווייל וועט דער צושלאָג גילטיג זיין ביז'ן 1, יאַנואַר 1927, ד. ה. אַלע שטייערן וואָס מען וועט דאַרפען צאָהלען אין דער צייט, וועט מען צורעכנען דעם צושלאָג: פון די שטייערן, וואָס מען וועט שולדיג בלייבען נאָכ'ן 1. יאַנואַר וועט מען דעם צושלאָג נישט אַראָפּנעהמען. דעם צושלאָג צו די דאָזיגע שטייערן ביז'ן 1. יאַנואַר וועט מען אָפילו שפּעטער מוזען בעצאָהלען, זאָגאַר אַז דער צושלאַג וועט נישט חל זיין אין נייעם יאָהר.

אויסלענדישע קרעדיטען פאַר לאָדזער בענק.

(ס) אַ רייה אויסלענדישע בענק פון דאַנציג און בערלין האָבען פאָרגעלעגט די היגע בענק צו געבען גרעסערע קרעדיטען.

אין דער קינפטיגער וואָך זאָלען קיין לאָדז קומען פאָרשטעהער פון אַ בערלינער פינאַנץ-קאָנסאָרציום, כדי צו פיהרען אונטערהאַנדלונגען מיט די היגע בענק.

זיך אויפגעהאַנגען אויף א פלויט.

(אַ) עהערנעכטען אין אָוונד האָבען די לאָקאַטאָרען פון הויז נומער 20 אויף דער גאַס פון 28-טען פּולק שטשעלצאָוו קאַניאָווסקיך בעמערקט אויפ'ן פּלויט הענגען אַ פרוי, אין וועלכער זיי האָבען דערקענט די כטרושקע פון דעם הויז, די 50-יעהריגע זאָפיאַ בוכאַייוען.

די אָנגערופענע גיכע הילף האָט נאָר פעסטגעשטעלט דעם טויט פון דער געהאָנגענער.

14 טאָג ארעסט—פאַר א דאַך.

(מ) די וואָיעוואָדס-אינספּעקציע האָט זיך עטליכע מאָל געווענדעט צו דעם הויז-אייגענטימער אויף זאַוואַדזקאַ 10 מאַרטשין סאָטאַי, ער זאָל פערעכטען דעם דאַך. צוליב דעם וואָס דער ווירט האָט דאָס נישט ערפילט, האָט די וואָיעוואָדס-אינספּעקציע איבערגעגעבען דעם ווירט צום געריכט.

נעכטען איז אין פרידענס-געריכט פאָרגעקומען דער פּראָצעס געגען דעם ווירט. וועלכער איז פאַר'משפּט געוואָרען צו בעצאָהלען 100 זל. שטראָף אָדער 14 טאָג אַרעסט. אַ חוץ דעם איז דער ווירט פערפליכטעט געוואָרען דעם דאַך צו פערריכטען אין משך פון אַ חודש צייט.

דער נעהעכערטער פּאָסט-טאַריף.

פון מיטוואָך דעם 1-טען סעפּטעמבער ד. י. זענען גילטיג צוו. אַנד. פאָלגענדיגע ענדערונגען פון פּאָסט-טאַריף?

אין לאַנד: בריף ביז 20 גראַם — 20 גראָשען, איבער 20 ביז 250 גראַם — 40 גראָשען, איבער 250 ביז 500 גראַם — 80 גראָשען, דרוק-זאַכען: איבער 1000 ביז 2 קילאָ — 60 גראָשען. פּעקלעך; פון 10-15-קילאָ — 3 גילדען 30 גראָשען, פון 15 — 20 קילאָ — 4 גילדען 20 גראָשען. צו יעדען פּעקעל, אויסאָפּהענגיג פון דער וואָג, דאַרף מען צוצאָהלען 10 גראָשען צו יעדער געלד-אַנווייזונג — 5 גראָשען צו יעדער דעפּעשע 10 גראָשען.

אויסלענדישער טאַריף: געוועהנליכע בריף ביז 20 גראַם 40 גראָשען, פאַר יעדע ווייטערדיגע 20 גראַם — צו 20 גראָשען (בריף קיין עסטרייך, טשעכאָ-ס'אָוואַקיען, רומעניען און אונגאַרן ביז 20 גראַם בלויז 30 גראָשען). קאַרטלעך קיין אויסלאַנד - 25 גראָשען, אין די איבערנדערמאַהנטע לענדער בלויז 20 גראָשען.

פון בעקער-מייסטער-פעראיין.

אוגטער'ן פאָרזיץ פון ה' רובין איז פאָרגעקומען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון קאָאָפּעראַטיוו ביים בעקער-מייסטער-פעראיין,

עס איז געוועהלט-געוואָרען אַ נייע פערוואַלטונג און אַ ראַט.

אין דער פערוואַלטונג געהען אַריין די ה"ה: וויינבערג, ברוסקי, זיסמאַן אַ. פּודלאָווסקי און אַבזאַך.

קאַנדידאַטען: רובין און בורשטין.

אין ראַט זענען אַריין: פּאָקולע, זיעמבינסקי, לאַסמאַן, קופּערמינץ, קליין, שקלאַרז, און קאַרש.

ביי די זאַקען ארבייטער.

(ב) צוליב דעם וואָס אַ גאַנצע רייה זאַקען-פאַבריקאַנטען האָבען נאָכגעגעבען די הוספה-פאָדערונגען פון די אַרבייטער, האָט דער פעראיין פון זאַקען-אַרבייטער בעשלאָסען, אַז אין די דאָזיגע פאַבריקען זאָלען די אַרבייטער צושטעהן צו דער אַרבייט.

ספּאָרט.

„הכח"-פּ.ט.צ. (פּאַביאַניץ) 1:3 (0:2)

הכח (רעזערוו)-חשמונאי 2:3 (1:1)

חשמונאי (לעמבערג)—מכבי (וואַרשאַ) 1:3

וואַרשאַ, 28 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דאָ איז היינט פאָרגעקומען אַ פריינדשאַפט-מעטש צווישען די שטאַרקסטע יודישע פוסבאָל-מאַנשאַפטען אין פּוילען, „חשמונאי", (וועלכע האָט מיט אַ קורצע צייט צוריק געשלאָגען דעם פּוילישען מייסטער „פּאָגאָן" 1:5) און דעם היגער „מכבי". דער מעטש האָט זיך פערענדיגט 1:3 פאַר „חשמונאי".

יודיש טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע".

נאָכ'ן גרויסען ערפאָלג וואָס אַרטיסטישע קאַץ האָט געהאַט נעכטען שבת, ווערט היינט זונטאָג געשפּילט די אויסגענומענע אָפּערעטע „די אַמעריקאַנערין" מיט'ן בעליבטען גאַסטראָלער אין דער טיטול ראָל.

דאָס שפּילען פון ה' קאַץ האָט שטאַרק נושא-חן געווען ביים לאָדזער עולם, אַזוי, אַז ס'איז צו האָפען, אַז אויך די היינטיגע פאָרשטעלונג וועט שטאַרק בעזוכט ווערען.

13-טע מלוכה-לאָטעריע.

14 טער טאָג ציהונג.

10.000 זל. — נ 28018.

3.000 זל. — נ' 10027.

2 000 זל. נ"נ 23708 31106.

1.000 זל. — נ"נ 89 17229 31791 40080 51351.

600 זל. — נ"נ 8731 5654 10355 13593 19192 19252 38761 49665 56629 61021 61776.

500 זל. — נ"נ 140060 14571 22693 28437 32297 35323 42791 50599 51215 58407 60999 61929.

15 טער טאָג ציהונג

50 000 זל. — נ' 2975.

5.000 זל. — נ' 37809.

2.000 זל. — נ"נ 644 18964 40587.

1.000 זל. — נ"נ 17216 20221 50898 61195.

600 זל. — נ"נ 3119 11770 22650 38743 45669 57054.

500 זל. נ"נ 9339 10004 11157 15299 16271 17980 18435 23306 27255 27315 34605 38225 40749 41574 51994 52695 54781 55634 62288 65734 65774.

טעלעגראַמען.

מאַרשאַל פּילסודסקי אויף אָרלוּוב

וואַרשאַ, 28 (טעלעפאָניש) אין די נאָהענטסטע טעג פאָהרט דער מאַרשאַל פּילסודסקי אַרויס אויף אָפּרוה-אורלויב.

זיצונג פון מיניסטערען-ראַט.

וואַרשאַ, 28 (פּאַט) היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט. עס איז אָנגענומען געוואָרען עטליכע אינטערוואַלע קאָנווענצען. צום סוף האָט דער מיניסטאָרען ראַט אָנגענומען אַ פּראָיעקט פון אָרגאַניזאַציאָנס-סטאַטוט פון פּ עזידיום פון מיניסטאָרען-ראַט.

דייטשע רענטענבאַנק ציהט ארויס פון פערקעהר 1- און 2-מאַרקען-באַנקנאָטען.

וואַרשאַ, 28 (פּאַט). די דייטשע געזאַנדשאַפט אין וואַרשאַ איז מודיע, אַז די דייטשע רענטען-באַנק ציהט אַרויס פון פערקעהר איין- און צוויי-מאַרקען-באַנקנאָטען רענטען-מאַרק, וועלכע האָבען די דאַטע פון 1-טען נאָוועמבער 1923. די דאָזיגע באַנקנאָטען וועלען אָנגענומען ווערען ביז'ן 30 סעפּט. ה. י.

מלוכה-פּרעזידענט אויפ'ן קאַטוילישען צוזאַמענפאָהר.

וואַרשאַ, 28. (טעלעפאָניש) עס האָט זיך געעפענט דער קאַטוילישער צוזאַמענפאָהר. ביי דער ערעפנונג זענען אָנוועזענד געווען דער מלוכה-פּרעזידענט און דער אינערן-מיניסטער.

פאַר דער זיצונג פון פעלקער-ליגע-ראַט

בערלין, 28 (פּאַט). די פּרעסע מעלדעט, אַז דער דייטשער אַמבאַסאַדאָר אין פּאַריז פאָן העש, האָט אָבגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט בריאַן'ען ווענען דער רעאָרגאַניזאַציע פון ראַט פון דער פעלקער-ליגע. דער אַמבאַסאַדאָר פאָהרט היינט אַרויס קיין גענף.

שלום צווישען טאַטען און זוהן.

וויען, 28 (פּאַט) „נייעס ווינער אָבענדבלאַט" מעלדעט פון בוקאַרעשט, אַז דער קעניג פערדינאַנד האָט אָפּגעהאַלטען אַ זעהר וויכטיגע קאָנפערענץ מיט'ן געוועזענעם טראָהן-פאָלגער קאַראָל. די קאָנפערענץ האָט געהאַט אַ האַרציגען פערלויף און האָט דערפיהרט צו אַ פולשטענדיגען הסכם צווישען קעניג און קרוינפּרינץ קאַראָל.

די רעליגיעזע מלחמה אין מעקסיקא

וויען, 28 (פּאַט) „נייער ווינער טאָגעבלאַט" מעלדעט פון מעקסיקא. אַז דאָרט איז געקומען צו אַ צוזאַמענשטויס צווישען אַ מיטגליד פון קאָנגרעס און זיינעם אַ פּאָליטישען געגנער. בעת דעם דאָזיגען צוזאַמענשטויס איז דער קאָנגרעס-מיטגליד דערהרג'עט געוואָרען. די סיטואַציע איז זעהר אָנגעשטרענגט. עס קורסירען קלאַנגען וועגען אַ רעקאָנסטרוקציע פון קאַבינעט.

מעקסיקא, 28 (פּאַט) עס איז אָפּגעזאָגט געוואָרען 300 לעהרער פון זייערע פּאָסטענס דערפאַר וואָס זיי האָבען נישט געגעבען קיין ענטפער וועגען זייער שטעלונג צו די גייע פעראָרדנונגען.

לייבאָר-פּאַרטיי בעשולדיגט פּוילען אין פיהרען מלחמה פּאָליטיק.

לאָנדאָן, 28 (פּאַט) די אונאָפּהענגיגע לייבאָר-פּאַרטיי, וועלכע איז אַ לינקער פליגעל פון דער אַרבייטער-פּאַרטיי האָט פערעפענטליכט אַ מאַניפעסט, אין וועלכען זי ווענדעט די אויפמערקזאַמקייט פון דער וועלט אויף דער געפאָהר פון אַ מלחמה צוליב דער אויסלענדישער פּאָליטיק פון פּוילען.

יודישע אלטערטימער אין ווייסרוסלאַנד.

מאָסקווע, (י. ט. א.) אויפ'ן סמך פון אַ בעשלוס פון ראַט פון די פאָלקס-קאָמיסאַרען בעקומט איצט דער ווייס-רוסישער מלוכה-מוזיי אין מינסק צוריק אַ רייה אַלטע בילדער און פערשידענע קאָסטבאַרע חפצים, וואָס זענען אין פערשידענע צייטען אַרויסגעפיהרט געוואָרען פון ווייס-רוסלאַנד און האָבען זיך ביז איצט געפונען אין די מוזעען פון מאָסקווע, לענינגראַד און אַנד. שטעדט.

צווישען אַנדערען ווערט צוריק אומגעקעהרט דער שריפט און איינריכטונג פון אַנ'אור-אַלטער - יודישער דרוקעריי אַ ספר-תורה, וואָס מען האָט געשענקט ניקאָלאַי דעם צווייטען אין יאָהר 1905, אַ שווערע מנורה, וואָס האָט געהערט דעם ליבאָוויטשער רבי, כתרים און עץ חיים'ס פון פערצייטיגער אַרבייט, פערשידענע מענטעלעך און אַנדערע בעפּוצונגען צו ספרי-תורות א. אַ. וו.

דער ווייס-רוסישער מוזיי האָט זיך אויך משתדל געווען מ'זאָל איהם אַרויסגעבען די קאָלעקציעס, וואָס זענען געזאַמעלט געוואָרען פון דעם פערשטאָרבענעם אַנ-סקי אין פּוילען, גאַליציען, וואָלין און אַנדערע געגענדען, און וועלכע געפינען זיך איצט אין לענינגראַד, אָבער די השתדלות איז אָבגעוואָרפען געוואָרען ווייל עס איז אָנערקענט געוואָרען, אַז אַנסקי'ס זאַמלונגען האָבען אַנ'אַלגעמיינע בעדייטונג.

די האנדעלס-לאגע אין לאדז.

די בעוועגונג אויפ׳ן טעקסטיל-מאַרק איז דער פאַריגער וואָך געוועזן זעהר אַ לעבעדיגע. אין דער

בוימוואָהל-בראַנזשע

פעהלט ממש אויס סחורה הגם אַלע גרעסערע פאַבריקען אַרבייטען אויף 2 שיכטען. אין דער ווידזעווער פאַבריק איז שוין די וועבעריי נישט טעטיג זייט איינינע וואָכען. ס׳פעהלען טאַקי אויס פיל אַרטיקלען. ביז מיט אַ 10 טאָג צוריק זענען נאָך קיין קונדען פון פּויזען און פּאָמערן נישט געוועזן. איצט האָבען זיי זיך בעוויזען אין אַ גרויסער צאָהל. ווינטער-אַרטיקלען פעהלען אויס. ס׳איז אויך געוועזן אַ גרויסע פאָדערונג אויף ווייסצייג, פלאַנעלעטען און לאַמעס. געדריקטע זאַכען פעהלען אויס. די גרעסטע צאָהל פּראָווינצער האָבען געצאָהלט מזומן. פיל סוחרים זענען געוועזן פון די קרעסען און האָבען געקויפט מאַרקאָווע און שטעטישע אַרטיקלען. משמעות אַז ס׳איז ערגיץ דאָ אַ „פענסטער" דורך וועלכען די סחורות ווערען אַרויסגעשמוגעלט אין די שכנישע מלוכות. פון

די שטאָטישע אַרטיקלען

האָט מען פאַר אָקספאָרדען, מעטקאַל, בעטצייג א. אנד. געצאָהלט געלד פאָראויס און נישט געקריגען אין די נויטיגע סכומים. סחורות האָבען אויסגעפעהלט אויך ביי די אַנגראָ-לאַגעריסטען. די סבה פונ׳ם סחורות-מאַנגעל איז, וואָס קיין זאַפּאַסען פון פריהער זענען נישט געוועזן, און צווייטענס האָט מען אַזאַ בעדייטענדען עקספּאָרט ווי ס׳איז געוועזן אין לעצטע פאַר-וואָכען נישט ערוואַרט. דער דאָזיגער אומשטאַנד וועט סוף כל סוף פּאָזיטיוו ווירקען אויף דער געשאַלטונג פונ׳ם מסחר; די סוחרים וועלען נישט צופיל איינקויפען און צוליב דעם, וואָס דער סעזאָן וועט זיך ציהען לענגער, וועט פאַר זיי לייכטער זיין אַרויסצוּוויקלען זיך פון זייערע פערפליכטונגען. אין דער

וואָל-בראַנזשע

הערשט די אויפלעבונג ווייטער. ס׳זענען אָנגעקומען פיל סוחרים פון גאַליציען און פּויזען. אַ סך קויפען די קאָנפעקציאָנערען. ס׳ווערען ווייטער געקויפט פּאַלטאָ-שטאָפען (מענער-און דאַמען) און אויף אנצוגע. די פערקויפס-בעדינגונגען זענען די זעלבע 90–100 טאָג וועקסלען.

לעצטענס פערלאַנגט מען שוין אויך אַ ביסעל געלד. אין

טאָמאַשאָוו

אַרבייטען אַלע פאַבריקען 5-6 טאָג אין וואָך. די הויפט אָנגעמער זענען די לאָדזער און וואַרשעווער סוחרים, וואָס זענען געוועהנליך אָפּנעהמער פון די בעסערע סחורות. ס׳ווערט געשמאַק געלייזט. די פערקויפס-בעדינגונגען — וועקסלען ביז 90 טאָג. אין דער

קאַמגאַרן-בראַנזשע

פילט זיך אַ שטאַרקער דוחק אין סחורה. די שפינערייען שיקען אָפּ זייער פּראָדוקציע קיין אויסלאַנד און דאָ פעהלט אויס גאַרן. מ׳צאָהלט מזומן פאָראויס. ס׳פעהלט אויך אויס פלאַקס-גאַרן וואָס ווערט געברויכט צו שטיקעריי אויסאַרבייטונגען. זעהר לעבעדיג איז אויך געוועזן אין דער

בוימוואָל-גאַרן-בראַנזשע:

די שפינערייען אַרבייטען אויף 2 שיכטען און דעקען נישט דעם גאַנצען בעדאַרף. די גאַנצע צייט פעהלען אויס איינצעלנע סאָרטען גאַרן. צוליב׳ן מאַנגעל ווערט לעצטענס אַריינגעפיה׳ט פיל אויסלענדיש גאַרן. די פרייזען זענען נישט געענדערט געוואָרען, נישט פריהער ווען רויה-בוימוואָל איז אויפ׳ן וועלט-מאַרק געפאַלען און נישט איצט, ווען די פרייזען זענען ווידער געשטיגען. די פרייזען ווערען דאָ רעגולירט דורכן אָרטיגען געברויך.

די פערקויפס-בעדינגונגען — מזומן, אַ קליינעם טייל וועקסלען.

אין דער

וויר-בראַנזשע

איז די בעוועגונג די וואָך נאָך געוועזן אַ שוואַכע. די בעוועגונג אין דער דאָזיגער בראַנזשע איז שטאַרק אָפּהענגיג פון דעם פּריון פאַר טעקסטיל-סחורות. נאָכ׳ן שטאַרקען קריזיס וועלכען די בראַנזשע האָט איבערגעלעבט פאַראַיאָהרען האָט זיך די סיטואַציע אַ ביסעל געענדערט צום בעסערן. די רויה מאַטעריאַלען ווערען מייסטענס אַריינגעבראַכט פון אויסלאַנד (פראַנקרייך און איטאַליען) די פּראָדוקציע ענטוויקעלט זיך ביסלעכווייז. ס׳ווערען אויסגעאַרבייט פיל דאַמען-אונטער-פוטערן. די היגע אויסאַרבייטונגען האָבען אַ שטאַרקע קאָנקורענץ אין די פראַנצויזישע סחורות, אַביסעל ווערט אויך אַריינגעשמוגעלט פון דייטשלאַנד. די פערקויפס-בעדינגונגען 90 טאָגיגער קרעדיט. קיין פּראָטעסטען אין דער בראַנזשע זענען לעצטענס נישט געוועזן. צוליב סטאַביליזאַציע פון דער וואַלוטע ווערט ערוואַרט, אַז די פרייזען וועלען אַביסעל צוריקגעהן. די פאַבריקען אין לאָדז אַרבייטען 6 טאָג אין וואָך. אין דער

קאָלאָניאַל-בראַנזשע

איז נאָך אַלץ קיין ענדערונג נישט איינגעטראָטען, הגם געוועהנליך אין דער צייט איז שוין אַלע מאָל געוועזן צו מערקען אַ שטאַרקע אויפלעבונג. היינטיגען טאָג זענען די גרעסטע אָפּנעהמער די רעסטאָראַציעס אין צוקערניעס וואָס אויך זייערע איינקויפען זענען אין פערגלייך מיט די פאַראַיאָהריגע געפאַלען אויף אַנ׳ערך 40 פּראָצ. הגם די פרייזען זענען שטאַרק געשטיגען. אין הורט זענען געמאַכט געוואָרען זעהר ווייניג טראַנזאַקציעס. אויפ׳ן

דיסקאָנטאָ-מאַרק

איז ווייטער געוועזן שטיל, הגם די בעוועגונג איז לעצטענס געוועזן אַ שטאַרקערע. איז קיין סך וועקסלען אויפ׳ן דיסקאָנטאָ מאַרק נישט געוועזן. ערשטענס קויפען איבערהויפּט די סוחרים מעהרסטענס פאַר מזומן, ווייל צוליב דעם קליינעם צינזען-פוס לוינט איצט בעסער פאַר די סוחרים צו צאָהלען מזומן איידער צו „קויפען" וועקסלען, בעזונדערס ווען איינינע פאַבריקאַנטען גיבען אַראָפּ 5 פּראָצ. פאַר מזומן.

פאַר ערשט-ראַנגיגע וועקסלען האָט מען געצאָהלט צו 2 1/2 פּראָצ., פאַר שוואַכערע — 3 פּראָצ. מיט קיין דאָלאַר טראַטעס האָט מען קיין אומזאַצען נישט געמאַכט.

א. נ.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
אונגערלוכע קראַנקהייטען. ספעצ. לונגען און האַרץ קראַנקהייטען בעשטראַלונגען מיט קונסטליכע בערג-זון.
נעמט אָן פון 3—5 נאָכמיטאָג. 317

Dr. Prybulski
זאַוואַדזקא 1, טעל. 25-38.
ווענערישע- און האָר- הויט - קראַנקה. מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַלען.
נעמט אָן 9–1, 4–8 אָוו., דאַמען: 4–5

א האנדווערקער- און קליינהענדלער-באנק אין לוטאמירסק.

אויף דער איניציאַטיוו פון האַנדווערקער-פעראיין אין לוטאָמירסק איז צאַרגעקומען אַ גרינדונגס-פערזאַמלונג וועגען שאַפען אַ קאָאָפּעראַטיוו באַנק פאַר׳ן האַנדווערקער און קליינהענדלער אין לוטאָמירסק וואו פּריוואַט-קרעדיט איז אַ אונמעגליכע זאַך.

ה. ענגעלקי פון לאָדזער צענטראַלען פערבאַנד ערקלעהרט די אויפגאַבען און צילען פון אַ קאָאָפּעראַטיווען באַנק פאַר׳ן יוד. האַנדווערקער. עס ווערען אָנגענומען די סטאַטוטען און דער מיטגלידס-פּאַי פון 15 זל.

עס ווערט דאַן געוועהלט אַ פערוואַלטונג, אין וועלכער עס געהן אַריין די ה״ה אַנשעלעוויטש, אָרדינאַנס, באַראָיוער און אַלס קאַנדידאַטען — סטריקאָווסקי און נערשט. אין אויפזיכטס-ראַט זענען געוועהלט געוואָרען די ה״ה א. שער, י. קיבעל, ז. ווישעגראָדזקי, ק. דאַביעצקי, ש. בערעק, ל. בוקשפאַן, א. יאַקובאָוויטש און ה. קאַרטאָווסקי.

אויפ׳ן אָרט האָבען זיך באַלד פערשריבען און איינגעצאָהלט דעם פּאַי איבער 60 מיטגלידער.

קירצליך קומט פאָר די פייערליכע ערעפנונג פון דער באַנק, וועלכע איז שוין רעגיסטרירט געוואָרען אין האַנדעלס-אָבטיילונג פון קרייז-געריכט.

אין זומפּ פון מאַלווערזאַציעס,
גנבות און מיספּרויכען...
(ענדע פון דער דריטע זייט).

רייה אַרויסגעפיהרט ווערען און וועלען ווערען אַרעסטירט.

* *

קאָמוניקאַט פון וואַרשעווער רעגירונגס-קאָמיסאַר.

אין צוזאַמענהאַנג מיט אַ רייה אַרטיקלען, וואָס בעהאַנדלען די בעציהונגען אין אויספאָרשונגס אַמט, טיילט מיט דער רעגירונגס-קאָמיסאַר אויף דער שט. וואַרשא:

אין יולי זענען לויט דער איניציאַטיוו פון דער הויפט-קאָמענדע פון דער מלוכה-פּאָליציי פאָרגענומען געוואָרען ענדערונגען אויף די לייטענדע פּאָסטענס אינ׳ם וואַרשעווער אויספאָרשונגס-אַמט. דעם 1. אויגוסט איז אָפּגעזאָגט געוואָרען דער פּאָליציי-אַספּיראַנט באַכראַך, דעם 20. אויגוסט זענען אַוועק אין דימיסיע: דער פערטרעטער פון לייטער פונ׳ם אויספאָרשונגס-אַמט אויבער-קאָמיסאַר קורנאַטאָווסקי און אונטער-קאָמיסאַר דאַביעצקי. זיי זענען ענטזאָגט געוואָרען נישט ווייל מ׳האָט ענטדעקט מיספּרויכען, נאָר צוליב דינסט-מאָטיווען. דער לייטער פון אויספאָרשונגס-אַמט אינספּעקטאָר זאָנענבערג איז איבערגעטראָגען געוואָרען אין דער הויפט-קאָמענדע.

אויף זייערע ערטער זענען דעם 20. אויגוסט בעשטימט געוואָרען: אַלס צייטווייליגער לייטער פון אויספאָרשונגס-אַמט. אויבערקאָמיסאַר כעלמיצקי; אַלס פערטרעטער — קאָמיסאַר סאַבאַטאַ. און די אַספּיראַנטען אונטער קאָמיסאַר שטאַבּהאַלק און יאַראָשינסקי — אַלס לייטער פון ראַיאָן.

ערשט אין 2 טעג אַרום ד. ה. דעם 22 האָבען די צייטונגען „גלאָס פּראַוודי" און אַנד. אָנגעהויבען זייערע רעוועלאַציעס. לויט דעם איינזעהען פון די איצטיגע לייטער וועלען געמאַכט ווערען ווייטערע פערזאָנאַל-ענדערונגען.

בנוגע די פאָרוואורפען אויף איינינע פונקציאָנערען, איז פאָראָרדנט געוואָרען אַנ׳איינלייטונגס-אויספאָרשונג, און נאָכדעם זענען זיי איבערגעשיקט געוואָרען צו דער דיספּאָזיציע פון פּראָקוראָר. (פ. א. ט.)

קאָמיסאַר שאַבראַנסקי אָפּגעשטעלט פון זיין אַמט.

לויט אַ פאַראָרדנונג פון וואַרשעווער רעגירונגס-קאָמיסאַר איז אָפּגעשטעלט געוואָרען אין זיין טעטיגקייט דער לייטער פון 3. ראַיאָן פון אויספאָרשונגס-אַמט, קאָמיסאַר שאַבראַנסקי. זיין ענין איז איבערגעשיקט געוואָרען צום פּראָקוראָר.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנא 43, טעל. 41-32
ספעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען. 839
היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 9—11 און פון 5—8 אָוונט.

אין וואלד פון לידענשאפטען.
(ראמאן). 329)

— די ביידע פער׳משפט׳ע זענען געראַטעוועט געוואָרען דורך אַ נס — דורך גאָטס רחמנות! איך בין איבערצייגט, אַז די פּאַס וואָלט געוויס איינגעשלינגען געוואָרען דורכ׳ן שטראָם, ווען אויף איהר וואָלט געזעסען בלויז באַטיאַני אָהן מיין העלדישען ברונאַ, פאַר וועלכען דער טויט איז נאָך פריהצייטיג! ווי נאָר באַטיאַני האָט זיך בעפרייט איז דאָך זיין ערשטער מענשליכער חוב געוועזן פונאַנדערצובינדען מיין חבר׳ס הענד, און בעפרייען איהם... דער אויסוואורף האָט עס אָבער גאָר נישט געטראַכט צו טון, און נאָך מעהר, ווי ער איז נאָר אַרויס אויפ׳ן ברעג, האָט ער תיכף די פּאַס צוריקגעשטויסען אין טייך אַריין.

— מיין חבר איז געוועזן צו שטאָלץ, ער זאָל געפינען פאַר נויטיג צו ווענדען זיך צו באַטיאַני׳ן מיט אַ ביטע. אַ פעסט געבונדענער ביי די הענד און פיס האָט ברונאַ רוהיג געקוקט אויף זיין אונטערגאַנג, נישט זייענדיג ביכולת צו שטערען דעם מנובל אין זיין ווילדער רציחה.

— אין דעם זעלבען מאָמענט אָבער, ווי באַטיאַני האָט אָפּגעשטויסען די פּאַס, האָט זיך דערהערט דאָס שאַלען פון טראָמפּייטען און אַ פּרייסישער פּאַטרול האָט זיך בעוויזען אויפ׳ן ברעג. דער פּחדן, באַטיאַני איז דאַן תיכף, מיט איין שפּרונג, פערשוואונדען אין די דערבייאיגע קשאַקעס. די פּרייסען זענען צוגעקומען נעהנטער, און דערוויסענדיג זיך פון מיין חבר, אַז ער איז דורך די איינוואוינער פון פּראָג פער׳משפּט געוואָרען אויף טויט — האָבען זיי באַלד צוריקגעצויגען די פּאַס צום ברעג, בעפרייט איהם, מכבד געוועזן איהם מיט וויין און ברויט, און געלאָזט איהם אויף אַלע פיער זייטען. זעהט איהר, מאַיאָר, ברונאַ האָט דאָך געקאָנט מיט איין וואונק אַרויסגעבען באַטיאַני׳ן. ער האָט נאָר געדאַרפט געבען די פּרייסען אַנ׳אָנצוהערעניש, אַז דער קאָמענדאַנט פון פּראָג האָט זיך בעהאַלטען אין די קשאַקעס. באַטיאַני׳ס נאָמען איז אַלעמען בעקאַנט געוועזן אין דעם פּרייסישען לאַגער פון דער שלעכטער זייט; די געפאַנגענע, וועלכע עס האָט געגלאַקט צו ענטלויפען פון פּראָג האָבען זיך גענוג געהאַט אָנגעדערצעהלט וועגען זיין רציחה אין בלוטדורשטיגקייט, און די זעלנער וואָלטען געהאַט הנאה פון איבערגעבען איהם צו אַ פיינדליכען טויט — ברונאַ האָט זיך אָבער געשעמט פאַר אַזאַ נקמה! איך ווייס נישט, צי דאַרף איך איהם ליבען דערפאַר, צי טאַדלען! דערווייל איז די מעשה די - אַז דער פערברעכער האָט זיך געראַטעוועט, און איך האָב איצט קיין אָהנונג נישט, וואו, אייגענטליך, ער האָט זיך געקאָנט פערשטעקען; ער האָט אַוודאי גלייך פערלאָזט די נאָהענטע סביבה, מחמת ער האָט דאָך נישט געקאָנט רעכענען אויף בעזונדערע סימפּאַטיעס צו זיין פּערזענליכקייט מצד די עסטרייכער און פּרייסען.

— ווי און ווי-אַזוי האָט זיך אייער חבר ווידער אָנגעשלאָסען אין אייך? — האָט דער מאַיאָר געפרעגט.

— אָפּרוהענדיג זיך אויפ׳ן ברעג, האָט ער דערזעהן אַ פּוסטע לאָדקע, וואָס איז געשוואומען אויף דער מאָלדאַווע. זי איז צוגעשוואומען אַזוי נאָהענט צום ברעג, אַז איהם איז געלונגען זי צו כאַפּען; אויף דער דאָזיגער לאָדקע האָט ער זיך אַריבערגעקריגען אויפ׳ן צווייטען ברעג טייך, און בעגעגענט זיך מיט מיר פּונקט אין דעם מאָמענט, ווען איך מיט מיינע חברים האָבען פערלאָזט פּראָג.

— און איצט, וואו רעכענט איהר אַוועק? — האָט דער מאַיאָר געפרעגט.

— איך ווייס אַליין נישט! — האָט לויכטער געענטפערט.

אַ פינסטערער שאָטען איז אַריבערגעלאָפען איבער זיין פּנים.

— איהר ווייסט אַליין, מאַיאָר, מיר זענען גערודפ׳טע מענשען, וואָס האָבען נישט קיין פאָטערלאַנד. מען דאַרף נאָך אַ קוק טון, וואָס דער בלינדער גורל וועט אונז פערוואַרפען!

רעדענדיג אַזוי, האָט לויכטער אין דער׳אמת׳ן נישט געזאָגט דעם אמת... פּאַקטיש האָט ער שוין פּדעה געהאַט אַדורכצוקריגען זיך אין דעם פּירשטענטום פון נאַסאַו, כדי ווידער צו בעזעצען זיך אין דער אַלטער הייל ביי וויסבאַדען. ער האָט עס אָבער געהאַלטען פאַר נישט צוועקמעסיג צו דערצעהלען וועגען דעם אָרמאַן דע-ראַושען, דעם קעניג׳ס אַדיוטאַנט, הגם ער האָט נישט גערעכענט, אַז דער דאָזיגער אָרענטליכער יונגערמאַן זאָל איהם גיך פעראַטען.

— לאָזט איהר זיך גיך אין וועג אַריין?

— תיכף! — האָט לויכטער געענטפערט — מיר האָבען שוין דאָ נישט וואָס צו טון; מיר האָבען זיך איבערגענוג אָנגעקוקט אויף די גרויזאַמקייטען פון דער מלחמה, וועלכע מאַכען אונז, די רויבער ציטערען פאַר פּחד! מיין לעצטער וואונש איז, אַז דעם פּרייסישען קעניג זאָל וואָס גיכער געלונגען שליסען אַ בכבוד׳ען שלום; עס שניידט מיר פשוט ביים האַרצען, ווען צוויי פעלקער, אומשולדיגע, פּראָסטע פשוט׳ע מענשען ראַטען זיך איינע די אַנדערע אויס אָהן אַ פאַרוואָס און אַ פאַרווען!

— צו וואָס טויג דאָס פערגיסען פון אַזוי פיל אומשולדיג בלוט, דאָס פערטיליגען פון אַזויפיל יונגע בליהענדיגע לעבענס?!

— אַך, ווען קומט שוין די צייט, ווען מענשען וועלען בעקומען מענשליכע פּנימ׳ער און מענשליכע הערצער! ווען וועלען זיי שוין ווערען ברידער און פריינד, און פערשטעהן, אַז זיי דאַרפען זיך איינע די אַנדערע העלפען, און נישט צושטערען!

ביי די דאָזיגע ווערטער האָט לויכטער׳ס פּנים בעקומען אַ נביא׳ישען אויסדרוק, און אויף די ליפען האָט זיך פונאַנדערגעשפּילט אַ ליכטיגער שמייכעל — פּונקט ער וואָלט דערזעהן די וועלט און מענשען מיט הונדערטער יאָהרען שפּעטער — די דורכגעליטענע און אויסגעלייטערטע מענשהייט!

(פאָרטזעצונג קומט)

זייענדיג א קריסט געגאנגען אין חדר.

געווען אין ווילנער „החלוץ המזרחי", איצט איז ער זיך מגייר.

אין גראדנע וואוינט א געוויסע ראכל פופקין, וועלכע שטאמט אליין פון שטעטיל ראזשאנקע און פון קינדהייט אויף האט זי זיך אויפגעהאדעוועט צוזאמען מיט דעם קריסט איוואן סטופאקעוויטש.

נאך אלס קינד האט איוואן סטופאקעוויטש זיך אנגעהויבען חבר'ן מיט די יודישע קינדער פון שטעטל, ארויסווייזענדיג אינטערעס און ליבשאפט צו יודישע מנהגים און בכלל צו דער יודישער סביבה. ער האט זיך אנגעהויבען צו שעמען אפילו מיט זיין אפשטאמונג און זיך בעמיהט ארויסצו ווייזען אלס יוד. ער האט גלייכצייטיג געפועל'ט ביי די עלטערע יודישע קינדער, זיי זאלען איהם לערנען דעם אלף-בית, אזוי, אז ער האט אין א קורצער צייט זיך אויסגעלערענט דאווענען.

דאס איז נישט געפעלען געווארען זיינע עלטערען, וועלכע האבען אנגעהויבען אלע מיטלען, וועלכע האבען אנגעוואנדט אלע מיטלען, כדי ארויסצוציהען זייער זוהן פון דער יודישער סביבה אבער וואס מעהר דער קריסטליכער יונגעל האט געליטען צרות פון זיינע עלטערען, אלץ שטארקער און הייסער איז זיין ליבע געווארען צו יודען און זייער גלויבען.

צו 13 יאהר אנטלויפט איוואן סטופאקעוויטש פון זיינע עלטערען קיין ווילנע, וואו ער קומט אן אין א יודישען חדר און ווייזט גלייך ארויס גרויסע פעהיגקייטען אין די רעליגיעזע למודים, חומש, רש"י און תנ"ך. אין דער זעלבער צייט פעראינטערעסירט זיך מיט'ן יונגעל א געוויסער רייכער ווילנער איינוואוינער, א חסיד, וועלכער נעמט איהם צו צו זיך אין געשעפט אויף א שטעלע אלס אנגעשטעלטער.

זייענדיג נאך א מינדעריעהריגער האט סטופאקעוויטש נישט געהאט קיין מעגליכקייט זיך צו מגייר זיין. מיט איניגע מאנאטען צוריק איז סטופאקעוויטש אריינגעטראטען אלס מיטגליד אין „החלוץ המזרחי" אין ווילנע, וואו ער נעמט אין די פערשידענע ארגאניזאציע-ארבייטען אנ'אקטיווען אנטייל.

פאריגע וואך, ווערענדיג שוין אלט פולע 21 יאהר, האט סטופאקעוויטש ענטגילטיג בעשלאסען איבערצוגעהן צום יודישען גלויבען. ער איז אוועק אין ווילנער ראבינאט, בעקומען דארטען איניגע רעקאמענדאציע-בריף און איז גלייך אוועקגעפאהרען קיין ווארשא, דא האט ער זיך געווענדעט צום ראבינאט מיט דער בקשה איהם מגייר צו זיין. מען האט איהם אבער ערקלערט, אז לויט'ן יודישען דין איז ער מחויב צו ווארטען א יאהר צייט און ערשט דאן וועט ער קענען איבערגעהן אויפ'ן יודישען גלויבען.

סטופאקעוויטש האט זיך פונאנדערגעוויינט און ערקלערט, אז ער וועט נישט אפטרעטען, כל-זמן מען וועט נישט ערפילען זיין וואונש, ווייל איהם איז שוין צו שווער צו פערבלייבען ווייטער ביי זיין קריסטליכען גלויבען.

נאך גרויס מיה האט דער ראבינאט איהם איבערצייגט ער זאל פאהרען אהיים און אין דריי וואכען ארום זיך צוריקקעהרען מיט זיין געבורטס-מעטריקע און דאן וועט מען איהם מגייר זיין. אויף צוריקוועגס אהיים, איז סטופאקעוויטש אראפגעגאנגען אין גראדנא און איז אוועק צו זיין אמאליגע חבר'טע ראכל פופקין.

היות ווי דא איז איהם אויסגעגאנגען די הוצאות, האט דער פרעגער-מעראיין איהם געגעבען 15 גילדען. חלוק 15 גילדען און דער סלאבאדקער רב 10 גילדען.

ווי ס'דערצעהלט די פרוי ראכל פופקין, היט זיך סטופאקעוויטש שוין פון דריי יאהר צייט אלע יודישע דינים און עסט נישט קיין טרפות

מיט איניגע וואכען צוריק האט זיין פאטער, דערוויסענדיג זיך, אז זיין זוהן קלויבט זיך צו פאהרען קיין ווארשא זיך צו מגייר זיין, פער'מסר'ט איהם פאר די מאכט, אז ער איז א באלשעוויק. מען האט סטופאקעוויטש'ן דאן ארעסטירט אבער אין צוויי וואכען ארום, נישט קענענדיג פעסטשטעלען זיין שולד, איהם בעפרייט.

די מוטער זיינע איז פון עגמת-נפש מיט א לעבענער צייט צוריק געשטארבען.

יודישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

> ## קופאן,
> **יורידישע אפטיילונג**
> **פון „נייעם פאלקסבלאט"**
>
> בײם דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן פון דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.
>
> **גילטיג דעם 29-טען אויגוסט 1926.**

1992. ל. ל.

דיזעלבע פריוויצעען וואס זענען גילטיג ביי עניים פון פערזענליכע רעכט, קאנען נישט אנגעווענדעט ווערען בנוגע א. ג. זאכליכע רעכט. אין ערשטען פאל דעצידירט א מאראליש-עטישער פאקטאר אין צווייטען פאל א ריין מאטעריעלער.

דעריבער טאקע קאן מען א קאנטראהענט אויפ'ן סמך פון א. ג. פונקטאציע צווינגען אפצושרייבען דאס הויז. דאנעגען קאן מען אבער נישט צווינגען א חתן אויפ'ן סמך פון די געשריבענע תנאים חתונה צו האבען. אויב דער חתן האט נישט קיין בעגרינדעטע פרעטענזיע קאן מען נור מאהנען ביי איהם אויף א געריכטליכען אופן ענטשעדיגונג פאר די קאסטען.

1993. א בעזיצער פון א וואסער-מיהל אין א קליינשטעטל.

עס איז נישט פארהאן קיין שום פארשריפט, וואס פערבאט אייך צו האבען דאס וואסער, מען קאן אייך נור דעמאלט שטערען צו הויבען דאס וואסער, ווען דאס הויבען פון וואסער קאן פערפלייצען אדער ברענגען שאדען די שכנות'דיגע בעל-הבתים.

1994. ג. העליטשקאווסקי.

לויט'ן פונקט 2, ארט. 156 פון אויסאוו ווערען דער ציוויל-פראצעדור ווערט אנ'אורטייל געזעצקרעפטיג, ווען ער איז דורכ'ן פרידענס-געריכט ארויסגעטראגען געווארען זאאטשנע און דער בעל-חוב האט אין בעשטימטען טערמין נישט דערלאנגט קיין אפעלאציע.

1995. ר' צמח פון קעלמא גאס.

מיר האבען שוין נישט איינמאל געענטפערט אויף עהנליכע אנפראגען, אז קוים וואוינט איהר אויך גלייכצייטיג אין צימער, וואו עס געפינט זיך דער ווערקשטאט, איז חל די געוועלע צום דעקרעט פון לאקאטארען שוץ ווענען אפשטעלען די לויפענדע 6 פראצענטיגע הוספות צום דירה-געלר.

1996. א לעזער פון רזשנאווסקא-גאס.

אייער פרוי קאן זיך שטעלען אין געריכט אין אייער נאמען. איהר דארפט זי אבער דערצו בעפאלמעכטיגען. די בעפאלמעכטיגונג דארף ווערען בעשטעטיגט דורך א רעיענט.

א גרויסע אויסוואהל שירם פון שטעקענס מיט 25 פראצ. ביליגער, ווי איבעראל! צו בעקומען אין ווערקשטאט פון
ס. פינענבוים, 19 נארוטאוויטש 19.
געמערקונג: ס'ווערען אויך אנגענומען אלערליי רעפעראטורען, ווי אויך איבערציהען. 324
געדענקט די אדרעס: נארוטאוויטש (דזיעלנא) 19.

מחזורים 25 פראצענט ביליגער! אין ווילנער ספרים-סקלאד
א. מ. גרובשטיין, ווסכאדניא 54
איז צו בעקומען אלע ארט מחזורים, ווי אויך די וועלט-בערימטע „רב פנינים" מחזורים, געבונדען אין לייווענט און לעדער. ס'איז אויך צו בעקומען די טאשען-מחזורים „עבודת הקודש" אין א לוקסוס-אויסגאבע. א גרויסער אויסוואהל פון ש"ס, טורים, רמב"ם, חומשים, פסוקים, משניות, מדרשים און סידורים; ספעצ. כלה-סידורים אין קונסט-באנד; טלתים, גארטלען, קאפלען, ציצית, מזוזות, קינדער-גמרות. ספעצ. מתנות פאר פייערונגען. פאר חדר-קינדער ספעציעלער ראבאט! געדענקט דעם אדרעס:
א. מ. גרובשטיין, ווסכאדניא 54
(פראנט, 1-טער שטאק). 958

Lek. Dentysta
Jakób Botwinik
נעארבעט אין דער לאדזער קראנקען-קאסע איבער 4 יאהר, נעהמט עצט אן טעגליך, אויסער שבת פון 3 ביז 9 אווענד אויף דער
נאוואמיעסקא 26, פראנט 2. שטאק
היילען, פלאמבירען, צאהן-ציהען אהנע שמערצען, קינסליכע ציהן, קראנען און גאלד-בריקען.
צוגענגליכע פרייזען. 186
פאר מיטגל. פון קראנקען-קאסע און זייערע פאמיליעס זעהר ביליג.

LEK.-DENTYSTA 564
Żytnicka-Kahanowa
צורינגעקעהרט
Konstantynowska 9, telef. 33-53.

דאנטיסט און צאהנטעכניק
י. ביטענסקי
8 קאנסטאנטינער 8
נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד.
פרייזען ביליגע! פעראסונג אויף געצאהלט

עס פאהרט קיין אמעריקא
אויף א חודש צייט צו האנדעלס-צוועקען אנ'אנגעזעהענער און פערטרויענסווערדיגער מענש, וועלכער נעהמט זיך אונטער גלייכצייטיג צו איבערגעבען פערזענליך ביי הרובים און בעקאנטע ווענען ערפילען באלדיגע אונטערשטיצונג די פערבליבענע אין לאנד פאמיליעס.
די אלע, וועלכע האבען וועמען עס איז אין ניו יארק אדער אין משנקאגא, בעט מען אין זייערע אייגענע אינטערעסען ווענדען זיך צו
M. Hoff, Katowice, Stawowa 11.
מען דארף ביילעגען פאר 16 גראשען פאסט-מארקען אויף פארטא 270

7 קלאסיגע פריוואט-שולע
עם גן ילדים 192
פון **ש. שולדענריין, פאלוניאווא 29.**
שילער אנמעלדונגען טעגליך פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 6 אווענד.

אין דער 7-קלאסיגער חדר-שולע
„תורה ודעת"
פון **מ. קארו, פילינסקי 60**
ווערען נייע שילער אנגענומען.
צום קומענדען שול-יאהר ווערט פערגרעסערט דאס לעהרער-פערסאנאל, מיט די בעסטע פעדאגאגישע לעהרער-קרעפטען הן אין למודי קודש הן למודי חול.
אין די העכערע אפטיילונגען ווערט געלערנט תנ"ך גמרא תוספות.

בית ספר לנערים עם גן ילדים,
של ל. פסטרנה, לודז, צגלנינה 11,
טיילט מיט, אז דאס איינשרייבען תלמידים האט זיך אנגעהויבען טעגליך פון 10 — 2 און פון 4 — 6, די בחינות (עקזאמענס) הויבען זיך אן זונטאג, י"ב אלול תרפ"ו, דעם 22/8, אויך ווערט ערעפענט א העכערע קלאס. 626
הנהלה.
בעמ.: אין גן-ילדים ווערען אנגענומען תלמידים פון 5 יאהר אן.

אין ענטשולדיגט זיך פאר אונז ער קרייז פאר מיין נישט סאקסעסע שריט.
שווא־צבערג. 576

אין דעם לאנג-עקזיסטירענדען חדר פון
י. כאמשינסקי, קאמיענא 9
ווערען טעגליך איינגעשריבען תלמידים אויף דעם נייעם שול-יאהר. 842

נעדער איינציגער האט זיך איבערצייגט, אז מאר
מעבעל
טאפיצירטע, בעטען, ניי מאשינען, גארדעראבען א. ז. וו.
צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווייצמאן נארוטאוויטש 19
(דזיעלנא)
פון הונדערט-צוועלף, (פריוואט-וואוינונג שפאקאוויטש 29) פיר מיר אין שטענדיג פערשיד. גענוצטע מעבעל און גאנצע מעבלירונגען צו פערקויפען 1374

28 | נאר | 28 | נאר | 28
פעקסינט יישע איידער
מעבעל,
דיוואנעס, טעלצעז, אנציגער, ניי-מאשינען א"וו. בעפאר איהר איבערצייגט אייך נישט ביי די לאנג-עקזיסטירענדע פירמע
ה. רזונס, בענעדיקטא 28
נאר אייך צאהל די העכסטע פרייזען!
בעמ.: פאר מיר אויף לאגער שטענדיג פערשידענע גענוצטע מעבעל און גוטען צושטאנד. פרייזען צוגענגליכער, ווי אנדערע!
28 | נאר | 28 | נאר | 28

מעבעל
קאמפלעט-איינריכטונגען זא ווי ענצעל, הויפען אלע ביי די עלטעסטע סאלידע פירמע
I. M. TERKELTAUB
12 NARUTOWICZA 12
– Tel. 34-18 –
w podwórzu.
ווייל דארט איז די בעסטע אויסארבייטונג!
די ביליגסטע פרייזען! בעקוועמסטע בעדינגונגען!

מעבעל
שלאפצימערן, עסצימערן, מעדכען-גאבינעטען, פארצימערן, קוכען-איינריכטונגען ווי אויך איינצעלנע מעבל-געגענשטאנדען צו צוגענגליכע פרייזען אויף בעקוועמע בעדינגונגען
קען מען בעקומען נור אויף 599
5 Zawadzka 5 (אויפ'ן הויף)

אפריזיער-אנשטאלט
איז אנריזהאלבער
זאארט צו פערקויפען
צו ער. אהרען און אדמיר 516

ANATOLI KRASAWINA און **MIECZYSŁAW MŁYNCZYK** פון ליבלינג פון לאָדזער פובליקום

פירשטער טייל:

אויפ'ן עקראַן אויסערגעוועהנליכער שלאַגער!

HARROLD LLOYD

אין שראַפּראַק

... הוראַגאַן פון געלעכטער! ...

אָרקעסטער אונטער לייטונג פון ז. פילאַסהי.

בעמ.: צוליב דער פערענדערונג פון אַלע אַרטיסטישע אויפטריטען אין אַלע לאָדזער קינאָ-טעאַטערס, וועט דער גרויסער בענעפיס-פּראָגראַם הינסטאָג נאָכאַמאָל ווידערהאָלט ווערען

צווייטער טייל:

Lona Polanowska — פאָלקס-לידער

B. i E. Nowinscy — אַפּאַשען-טאַנץ

A. Sawicki — רוסישע לידער

Janina Kaweska — ראָמאַנסען און לידער

Wł. Mrozowicz — הומאָר און קופּלעטען

דריטער טייל:

„SŁOWIK" אַ בילד פון זעלנער-לעבען אויסגעפיהרט דורכן בענעפיציאַנט און פערבעטענע געסט

מאָנטאָג, דעם 30 ד.ח. קומט פאָר דער **בענעפיס**

ערשטער טייל:

Janusz Szyndler — פראָלאָג

L. Jurdzińska — אָפּערן-אַריעס

Duet Scott — מאַטראָזען-טאַנץ

Orsza — מאָנאָלאָגען

Mieczysław Młynarczyk — אין זיין רעפּערט.

7-mio letnia Róża — קאָזאַקען-טאַנץ

Janusz Szyndler — לידער און רעציטאַציעס

A. Krasawina — קונסט

קינא בית'ם קאָאָפּעראַטיוו

פון מלוכה-, קאָמונאַלע און געזעלשאַפטליכע בעאַמטע

40 שיענקעוויטשאַ 40.

אָנהויב אין געוועהנליכע טעג 6, 8 און 10 אַ זייגער אין אָוונד.

שבת און יום-טוב — פון 4 אַ זייגער נאָכמ.

GUSTAW MOLENDA i SYN

גרינדונגס-יאָהר 1850

פאַבריק פון טוך-און קאַמגאַרן-אויסאַרבייטונגען אין ביעלסק

— (Śląsk Cieszyński). —

וויכטיג פאַר שניידער- וועררקשטעלען

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז אונזער פאַבריק, וועלכע איז גענייגט אין שטענדיגען און דירעקטען קאָנטאַקט מיט די הויגע שניידער-ווערקשטעלען, האָט אַרויסגעגעבען צום זומער-סעזאָן אַן אויסערגעוועהנליך רייכע

מוסטער-קאָלעקציע

וועלכע ענטהאַלט ביז 300 מוסטערן אַמערטסטען געפאַדערטען שאַטירונגען.

בעזיצענדיג אַזוי רייכע מוסטער-קאָלעקציעס, קענען אַלע שניידער-ווערקשטעלען אויספיהרען אַלע בעשטעלונגען נישט אָנגעוואַנדענדיג זיך מיט סחורות אויף איינגענע רעכנונג.

צוליב דער בעגרענצטער צאָהל אונ מוסטערן, וועלכער געפינט זיך שוין בייא אונז, פאָלען ברען בעטען מיר אין איינגענע אינטערעסע זיך צו אַמעלעלדען מיט אונז זיך צו פערשטענדיגען, די סחורות ווערען בערעכנעט גאַנצע צו פאַבריקס-פּרייזען.

Skład fabryczny w Łodzi

PIOTRKOWSKA 47, I-sze p. front telefon 15-56.

Dr. Z. Rakowski

אַקושער און פרויען-קראַנקהייטען

אַנגעטשי 18. טעלעפאָן 12-72.

אַמפּפאַנג פון 2 ביז 3 און 5-7.

Herbata K и C **znanej Wszechświatowej Marki**

„BRACIA K и C POPOWY"

Do nabycia wszędzie.

Przedst. **EDWARD EPSTEIN,** Łódź, ul. Prez. Narutowicza 18. Telefon 13-73.

578

Dr. med. M. GLAZER

ul. ZIELONA Nr. 6

הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען.

נעמט אָן פון 8 9.30 12-2 און 7-8 אָוו. 589

היילפעדאַגאָגישע קורסען

פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען

Dr. med. A. SZMIRGELD

נערווען-אַרצט. 144

CEGIELNIANA 6.

אינשרייבען קאָן מען זיך יעדען טאָג פון 6 ביז 7 אָוונד.

Dr. med. I. PIK

וואָלטשאַנסקאַ 57

נערווען און אינערליכע קראַנקהייטען

שפּראַכשטערונגען (שטאַמלען), גייסטיגע היילמעטאָדען פון נעוועוע זשעבאַנדלען (שטוק, שלאָפלאָזיגקייט).

נעהמט אָן פון 12 ביז 1 און פון 4 ביז 7.

579

ST. FELCZER 539

M. GOMBIŃSKI

33 ZIELONA 33

נעמט אָן פון 11 אַ זייגער פריה און פון 3 ביז 5 אַ זייגער נאָכמ.

מאַכט איינשפּריצונגען צו צוגענגליכע פּרייזען.

עלטסטער פעלדשער 591

B. Kwal, Wschodnia 25

אין צורי'קגעקעהרט.

נעהמט אויף אַן קראַנקע.

וויפיל טעג דאָס יאָהר האָט, אַזוי פיל ליידען-סטאַציעס זוי דער נערוועזער מענש דורכמאַכען, וויל שלעכטע ערשעפּטע נערווען פערביטערען דאָס לעבען און זענען די סבה פון זעהר פיל ליידען. שטערנדע און ציטערנדע שמערצען, שווינדעל, מורא-צושטאַנד, האַלב- און גאַנצע-זייטיגע קאָפּשמערצען, אויערן-טומלונג, אויגען-שווינדעל, מאָגען שטערונגען, שלאָפלאָזיגקייט, שוואַכע-בעדערקונג, ציטערן דאָס רוקען און גלידער, אומפעהיגקייט צו אַרבייטען און אַנדערע ערשיינונגען זענען די פאָלגען פון שוואַכע, ערשעפּטע און קראַנקע נערווען.

ווי קען מען זיך ראַטעווען פון דעם דאָזיגען עלענד אַרויסקומען?

דורך דעם עכטען קאָלאַ-לעציטין. דאָס איז אַ רייך-האַלטיגעס נאַהרונגס-מיטעל, וואָס איז געוואָרען אַ קוועלע פון וואוילשטאַנד פאַר די מענשהייט. עס שטאַרקט אויף אַ וואונדערבאַרען אופן די פונקציעס פון קערפער, עס קרעפטיגט דאָס רוקען און נערווען, שטאַרקט די מוסקולען און גלידער, און גיט קראַפט און מוט צום לעבען.

אין קאַמף פאַר געזונדע נערווען

לייסטעט דאָס עכטע קאָלאַ-לעציטין, עס צושטעלט דער נערווען אויף אַלע ערטער די בלוט-צירקולאַציע, בעלעבט דעם מענש און האַלט איהם פריש און יונג. איהר קענט זיך דאָס אַלין איבערצייגען, אַז דאָס אַלעס איז אמת. איך שיק איינצוגאַנגען, וואָס שרייבט מיר, אין פערלויף פון 2 וואָכען פולשטענדיג אומזיסט אַ קליינע שאַכטעל קאָלאַ-לעציטין צוזאַמען מיט אַ בוך פון אַ דאָקטאָר, וועלכער האָט דאָס מיטעל אָנגעווענדעט אין גאַנץ געלונגענע פעלע. שרייבט דיינליך אייער אַדרעס און איך שיק אייך אַרויס און פּאָסט דאָס פערשפּרעכענע מיטעל גאַנץ אומזיסט.

E. Pasternack

BERLIN S.O. Michaelkirchplatz 13.

בעקאַנטמאַכונג.

די בצוואוסטע וואַרשאַווער פירמע א. ב. **J. KRZYPOW** האָט ערעפנעט אין לאָדז, 16 **גענעראַלסקאַ 16**

אַ מעבעל-לאַגער

קויפט נאָר בייא אַ פּירמע פון אַלפרייזע מעבעל, דיוואַנען, ניי מאַשינען, וויר אויך גאַרדעראָבען, אַנטיקוואַריען פעלצען, פיאַנאָס, און אַ גרויסע צאָהל די געלטסטע פּרייזען קומט און איבערצייגט אייך 582

ווייסע פאַלאַגעס

קען מען מיט בילינג קאָסטען באַקומען אויף מאַהן דעם אויף טונקעל-אויסגעזאָהטע בענוצענדיג

JAŚNIEJ SŁOŃCA

אין פערלויף פון איין שעה.

אויף אויפגעפאָדערונג פון פּאָסגרעידען סוד דאָקטאָרן ווערט רעקאָמענדירט צו בענוצען „**Jaśniej słońca**" פּראָבירט און איהר וועט זיך איבערצייגען.

דער פערקויף קומט פאַר איבעראַל!

טליתים-פאַבריק

אויסערגעוועהנליך פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע און זיידענע טליתים במו פּערקישע, ווי אויך טליתים-קטנים הערט און דעמיל'ן מיט אויספּער-טונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית צו בילינע ווי וואַלעראַל

בייא א. ה. ציטרינאַווסקי, קאַמיענגאַ 6,

אין צווייטען הויף, פּאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 598

נעמאַרקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען.

ע'ס ווערט געזוכט אַ מאַרקער 599

אויף 25% צו פיהרען שאַך, דאַמינאָ א. א. אַ שעה קאָסט 40 גראָשען

ציגעלנאַ 33, קאַנדיטאָריי.

דערמיט מאָכען מיר בעקאַנט, אַז היינט, 7 אַ זייגער אָוונד, קומט פאַר אין אייגענעם לאָקאַל די

1-טע בעראַטונג

פערזאַמלונג

(בעשלוס פון דער גענעראַל-פערזאַמלונג)

צו וועלכער אַלע מיטגלידער ווערען איינגעלאַדען.

די פערוואַלטונג פון „לינת הצדק"

587

דערמיט דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען בייליד דער פאַמיליע פיינער צוליב דעם טויט פון זייער אונפערגעסליכער מאַכטער נ"ע

593

אסתר מלכה ברונער

זויט געמערייסט!

אַלע פריינד ווערען געבעטען צו קומען פינקטליך 12 אַ זייגער צו דער לוי' פּולנאַכאַ 20.

צוליב געשאַנסקי, מאַקאַבסקי, פיינטוך, גינגאַלד, פערלמוטער, פּעפּער, קושערמאַן, ווישלאָראָלסקי, לעווקאָוויטש, גוטמאָוסקי, ווינגלינג, דוואָליאַנסקי, דאַנציגער, יאָקובאָוויטש, צלבוים, לעווקאָוויטש, גוטמאָוסקא.

Dr. med. Braun

23 פּאָלודניאָוואַ 23

— טעלעפאָן 26-40. —

צוריקגעקעהרט.

פערענצאַל-ארצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער שוואַכע.

שטאַנדונג מיטטעל גומי קוואַרץ 7 פון (הער אויסגע...)

נעהמט אָן פון 9-12 און פון 5-8 אָוונד.

אַבאָנעמענטס-פּרייז: ... [illegible]

אַנאָנסען-פּרייז: ... [illegible]

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałowe Ch. J. Brustowski i B. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.

Czcionkami i drukiem „Najer Folksblat", Piotrkowska 94.